

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felolvasó szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/3 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.,
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Pártközi párt.

Budapest, július 1.

(K.) A parlamentben ugyanis még nincs elég párt. Van szabadelvűpárt, Kossuth-párt, Ugron-párt, néppárt, nemzeti párt, új-párt, demokrata-párt és pártonkívüli párt. Van azonkívül a szabadelvűpártnak többsége és kisebbsége, van a Kossuth-pártnak is békés és harcos frakciója, sőt legújabbán már a néppártnak is van egy János-töredéke és egy Aladár-töredéke. De ez mind nem elég. Most szervezkedik a legújabb párt: a pártközi párt.

Mi az? A pártközi párt alkalmi szervezkedés. Célja: a kormány megbuktatása. Tagjai lehetnek: minden párt tagjai, akik el vannak szánva, hogy mint ama bizonyos Izabella királyné, mindaddig inget nem váltanak, míg ezt a kormányt helyéről elsöpörni nem sikerült. A szervezők: az utolsó obstrukció engesztelhetetlenek. Taktikájuk: a nemzetet nem kell megkérdezni, annak semmi köze a dologhoz, a pártkereteket sem kell bolygatni, mert hiszen csak alkalmi szövetekezésről van szó, a sajtóban sem kell az eszmét propagálni, mert az rontaná a szervezkedés titokzosságát. A kettős jelszó: csak titokban és csak szorosán! És ami fő, minden pártból ki kell hagyni azokat, akik valaha, akár okkal, akár ok nélkül, megalkudtak és békét kötöttek. Ez a válogatás két szempontból

is jó. Először I. van zárva a kudarc, mert aki a maga fejével akar gondolkodni, azt fel se szőlítják a csatlakozásra. Másodszor ilyenformán bélyeget lehet sütni mindazokra, akik az utolsó obstrukcióban a tisztességes béke hívei voltak, mert a szervezők büszke spanyolok s mindazokról, akik egy sem csatlakoznának, eleve kimondják, hogy nem megbízhatók s nem szabad rájuk reflektálni. Minden eddig volt ellenzéki koalíciótól abban különbözik ez a titokban szervezett pártközi párt, hogy nemcsak a többség, hanem a kisebbség többsége ellen is szervezkedik. Nemcsak a többséget, de a Kossuth-pártot is meg akarja ölni. Le minden többséggel!

Erről a pártközi szervezkedésről a sajtóban csak burkolt célzások olvashatók, de politikai körökben a részletei sem ismeretlenek. Azt mondják, eddig negyvenötön kötelezték magukat a többség s a kisebbség többsége ellen való kérelhetetlen harcra. Azt mondják, hogy a negyvenötek valamennyi ellenzéki pártból toborzódtak; egyik párt se egészen, de mindenik pártból egynehány. Azt mondják, hogy ez a guerilla-csapat még a kormányt se gyűlöli úgy, mint a Kossuth-pártot, melyre nem akar számítani, melyet észre se akar venni s melyet egyszerűen úgy vesz, mint a kormánypárt szélsőbali kirendeltségét. S azt mondják végül, hogy ez a pártközi párt a legelső alka-

lammal akcióba lép, mikor vagy a téma vagy a kalendárium olyannak mutatja a kilátásokat, hogy a kormányának bele kell buknia.

A kisebbség kisebbsége tehát, miután a kisebbség többségével együtt sem tudta megtörni a parlamenti többséget, most egyszerre mindkét többséggel készül birokra kelni. A parlament többségével és a kisebbség többségével. Első pillantásra ez inkább komikusnak látszik, mint félelmesnek. Billiárdjátékosok között megessik, hogy az erősebb játékosal szemben két játékos játszik együtt s egyesült erővel próbál játszani nyerni. De ha aztán a két gyöngébb közül az egyik adná a bankot, hogy már most ő egymaga veszi fel a versenyt a különben is erősebbel és egykori partnerével szemben: hát azt kinevetnék. A politikában a dolog nem olyan nevetséges. Mert ha a bankot adó nem is nyerheti meg a partit, de azt igenis elérheti, hogy a másik kettő együtt játszik ellene. És a pártközi párt, mely a kormányt aligha bukathatja meg, már az is óriási diadala volna, ha a Kossuth-párt együtt operálna a többséggel. Tessék csak megfigyelni, hogy benn a parlamentben, künn az országban és mindenfelé a sajtóban milyen fanatikusan hirdetik ugyanis, hogy a Kossuth-párt nem komoly ellenzéke a kormánynak, milyen mohón kapnak minden olyan jelenésen, mely — ha csak huszonnégy óráig is — úgy is magyarázható,

TÁRCA

Szénaitlat.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Józsa Antal.**

Még le se hanyatlott a nap, már bevégezték a munkát az emberek.

— Amiódéb van egy fölt bab a sügelyben, még annak a töveit kapkodják meg az asszonyok, mondja az ispán, s azzal vége mára a dolog-időnek.

— Vége a hétre, érdemes uram. Szombat van! — figyelmezteti az aratógazda.

— Bárcsak mindég szombat este lenne, ugy-e András?

— Nekem egyre mén, ugyis csak egy a fizetés: semmi. Lássá, érdemes ispán uram, azért mondatm én akkor is, hogy csak nagy igazságtalanság az! . . .

— Mi, András, mi?

— Im benne van a levélben, amit kötünk a szolgabíró előtt, hogy tizenegyeden fölvádoljuk részibe a képét, de amellett minden kapamunkát tartozunk lerobotolni — ingyért.

— Már hogy ingyért? Hiszen kapnak kendtek feles krumplicidét, meg kukorica alá . . . Még a magot is az uraság adta . . .

— Hiszen igaz, igaz. De azért csak mégis robot ez, ingyen robot. Mert hogy im vékonyan

látszik az idén az élet, a mi fizetségünk csak a tizenegyedik kereszt lesz abból, amit a kaszánk lesuhint — akár lesz szem a kalászbán, akár nem. Megdolgozánk, de étünk-bérünk mégse kerül beléle. Nagy gond ez, uram! . . .

— Ha rossz az aratás, arrul csak az Isten tehet. Az uraság nem oka.

— Nem, nem. Iszen . . .

— Nohát, akkor mit óbégat kendtek! Hiszen, ha nincs termés, az uraságnak sincs. Nekem sincs. Az én kommencióm is csakugy megsinyli, mint a kendtek része.

— Jó, jó, érdemes uram, megkövetem, de az uraság azért csak eléldégél valahogy, nem hal éhen, de mink hogy leszünk, mint a Toldi Miklós lova az üres szalmán!

— Majd csak lesznek valahogy. Kiadja az Isten mindég! . . .

— Ki-ki. De azért mégis csak jobb lenne valahogy másképp . . .

— Így se jó, ugy se jó, sehogyan se jó, ugy-e András? Már csakugyan igaz, hogy a parasztnak az Isten se tud eleget tenni.

— Hát bizony szó ami szó, azt mondják az öregek, hogy még jobb volt ennél a mainál a régi jobbágy-világ.

— No, tessék! Hát maga mit szól hozzá, Dúl Béné? Maga alföldi ember . . .

Dúl Béné odaveri a kapája fokát egy másik ember kapájához, hogy lehulljon róla az agyagos nyírok; egyet szippant a pipából és lassan szüri

a foga közül a szót. Látszik, hogy büszke rá, amit mond:

— Nem tudok benne itéletöt tönni, te is uram, mert hogy én kun embör vagyok. Azok pedig mindég szabadok vótak. Nem volt részük a jobbágságban. De azért ott is nagy ám az elégedetlenség a szögény nép közt. Pedig mind méltóságos ur lehetne az ittenvalóhoz képest! . . .

— Rontják, ugy-e? Cocilistáskodnak? Tán maga is az?

— Nem vagyok én semmise. Én csak dögözök, oszt fizessenek . . .

— Ez a helyes beszéd! — erősíti az ispán. — Jó, hogy eszembe juttatja, hát már most aki napszámos, nem részes, az jöjjön a majorba, kikapja a heti rátát. Maga Dúl Béné, ha akar, a jövő hétre is megmaradhat. Megbecsüljük ám itt a jó munkásembert.

— Azt gondolom is! . . . Különbén köszönöm. Hát majd alszok rá még egyet . . .

— Nem engedi az asszony, ugy-e?

— Melyik asszony?

— Hát az a szép szökehajú! A felesége . . .

— Nem feleségöm az . . .

— Csak ugy él vele? Az se baj . . .

— Nem élek én sehogy se. Csak a szél kergget mindkettőnket, az sodrott össze, hát most én védelmezöm ötet néha a zihataroktul.

— Jól van az ugy, Béné, jól . . . De hát mért nem kelnek össze?

— E fölül még nem beszélünk. De hiába is beszélünk. Nagy az akadályá ennek . . . Egy az,

hogy a Kossuth-párt megint valami titkos megállapodásban találtatott a kormányval. Tessék csak ügyet vetni azokra a szokatlan felhívásokra, melyekkel mostanában éppen olyan vidékekről kopogtatnak a Kossuth-párt ajtaján, ahonnan pedig az osztrómó körök nem is tudtak függetlenségi képviselőt küldeni. Valami tervszerű gyanúsítás mutatkozik az egész vonalon s két esztendővel az országgyűlés törvényszerű lejárata előtt az a helyzet, hogy a Kossuth-pártnak nem hódításra, hanem védekezésre kell szorítkoznia. És akkor következzék be még olyan kényszerhelyzet, hogy a pártközi párt támadásaival szemben szabadelpártpárt és Kossuth-párt együtt legyen kénytelen védekezni: — no akkor az isten se mossa le róluk azt a bélyeget, hogy ezek mindig is egy gyékényen árultak.

A parlament többségének kevés dolga akad itt. Ne is akadjon. Semmi szükség sincs az ő akciójára. De annál sürgősebb munka vár a Kossuth-pártra. Neki nem szabad megvárnia, míg a pártközi párt valami alkalmas pozícióból odaszorítja a kormány táborra mellé. Neki föl kell használnia a parlamenti szünetet, hogy bejárja az országot, kinyissa a szemeket, kitanítsa az elméket és felvilágosítsa az egész függetlenségi közvéleményt, nehogy a pártközi guerilla-csapat manőverét bárki is félreérthesse. Bejárni az országot és fölfrissíteni a régi közönséget: egyébként is kötelessége volna most a Kossuth-pártnak. Sok hiba és sok mulasztás terheli az ő lelkét is, menjen vezekelni és menjen jobb idők magvát elhinni. De amikor az összes ellenzéki pártokból ilyen titkos alkalmi kirajzás tapasztalható s amikor a késelelem hihetetlenül fonák helyzetbe sodorhatná a Kossuth-pártot, akkor

a párt minden tagjának kötelessége részt vállalni a felvilágosítás munkájából. Ha ezt a nyarat jól használják fel, a multat is jövátéhetik. Ha öbberakják a kezüket, a jövőt is eljártották. A Thales sorsára jutnak, aki mindig a magasba nézett s a legközségesebb verembe hullott...

A budgetvita.

Budapest, július 1.

A miniszterelnök beszédével egyelőre végére jutottunk az érdekességeknek. Ma három eszöndes, izgalom nélkül való beszéddel hömpölygött tovább a vita. Az ellenzékéről *Udvarny* Ferenc s a Kossuth-párti *Nagy* Sándor beszélt a költségvetés ellen, az utóbbi elég temperamentumosan s a kisebbségi padokon sűrű tetszéssel kísérték az új harcos tartalmas fejtegetéseit. A többség sorából is akadt még a mai ülésre egy szónok: *Dobiecsky* Sándor, aki az utáhalozatok s különösen a viziutak kiépítését sürgette meg érdekes felszólalásában.

Ha igaz, holnapra megint várható egy érdekesebb felszólalás. Megint emlegetik ugyanis, hogy bejön *Bánffy* Dezső és beszélni fog...

A képviselőház ülése július 1-én.

— Kezdeté délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órakor. —

Elnök: *Perczel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: gróf *Tisza* István miniszterelnök, *Lukács* László, *Cseh* Ervin.

Elnök: Megnyitja az ülést s felolvastatja a függőben levő interpellációk jegyzékét.

Napirenden van

az 1904. évi költségvetés

általános vitájának folytatása.

Udvarny Ferenc a miniszterelnök beszédének kapcsán foglalkozik a magánhitel kérdéssel. Igaza van abban, hogy a hitelt hozzáférhetővé és olcsóvá kell tenni, de erre nem alkalmas mód az, hogy még egy bankot alapítsunk. A meglévő bankok száma nagyobb minálunk, mint Berlinben vagy Párisban, de nem felelnek meg hivatásuknak. A magánhitel kérdésével kapcsolatos a telepítés ügye is. Az agrár- és járadékbanknak az lett volna a feladata, hogy a mezőgazdasági szövetkezeteket

támogassa hitelnyújtással. Ausztria hitelviszonyait sokkalta kedvezőbbek: az osztrák-magyar bank évenként majdnem tízszere annyi osztrák váltót eszkomptál, semmint magyart. Ismerteti az osztrák-magyar bank visszaszűgyvezetését. Bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt s nem szavazza meg a költségvetést. (Helyeslés a baloldalon.)

Rátkay László figyelmezteti a Házat, hogy nincs jelen miniszter. Elismeri, hogy törvény nem kötelezi erre a kormány tagjait, de az illendőség megköveteli.

Elnök: Megjegyzí, hogy a törvények és a házszabályok nem kötelezik arra a minisztereket, hogy jelen legyenek az ülésen; de különben nincs ok panaszra, mert itt van a hivat miniszter.

Rátkay László azt veti ez ellen, hogy a gyakorlat mindig az volt, hogy legalább egy miniszter jelen szokott lenni az ülésen.

Ugron Gábor tiltakozik ama felfogás ellen, mintha a képviselőház csak akkor tanácskozhathaték és hozhatna határozatot, ha a miniszterek közül valaki jelen van; mert ily módon a miniszterek megakadályozhatnák a törvényhozás munkáját. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Konstatálja, hogy a felvetett kérdésben nincs nézeteltérés.

Dobiecsky Sándor azt fejtegeti, hogy a viziutakat teljesen elhanyagoljuk, holott azoknak elsőrangú fontosságuk van van a mezőgazdaságban. Ausztria temérdek milliókat költ csatornahálózatára s ily módon mihamarabb el fogja érni, hogy nem fog Magyarország termékeire szorulni, hanem orosz mezőgazdasági termékeket fog behozni. Viziutakat kell építeni, hogy a német és az osztrák piacokon kívül más piacokat is szerezzünk. A Balkán is viziutakkal lehetne terményeink piacául meghódítanunk. Államháztartásunkban nem jelentkezik nagyobb koncepció, pedig nagyobb gazdasági kérdések sürgetnek.

A hitelviszonyok javítása, a föld tehermentesítése, a készfizetések felvétele nem tűr halasztást. (Helyeslés jobbról.) Foglalkozik a beruházásokkal és figyelmezteti a kormányt, hogy ne építse a székek vasutakat nagy magánvállalkozóval, hanem adja ki kis részekben székeknek. Attól tart, hogy az a vidék a vasútépítés által sok keresetforrásától elesik, mint Maramarosban, amelynek népe fa-usztatásból élt s ezt tette feleslegessé a vasut. Egyáltalán ajánlja az iparvasutak építését a kormány figyelmébe; ezzel kerülte kell járnia a házi ipar fejlesztésének. Reformokat sürget az iparkutatás terén; amelyre aránylag nagyon keveset fordítunk. A költségvetést megszavazza. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Nagy Sándor: A miniszterelnök tegnapi beszédének azon részével foglalkozik, mely az 1899:XXX. törvényeikk módosítására vonatkozik. Az ellenzéknek komoly kötelessége ez s nem térhet ki előle ő sem, kinek pártjából először jut szó a miniszterelnök felszólalása

hogy magam már feleségös embör vagyok, csak-hogy mögkövetem, elhagyott az asszony. A másik ok mög...

— No, a többit ne is mondja. Azér így is boldogulhatnak, ha szeretik egymást...

Az ispán aztán lóra ül és lassan elporoszkál a kis major felé. A kepésgazda olyan keserű hangon mondja oda Dúl Bénének:

— No, lá-e, milyen jó dolga is lesz mindjárt annak, aki nem aratórészes. Mennyi napszám-pézt üti meg a markát!

Dúl Béni nem szól az irigyes beszédre semmit, csak veszi a cökmökjät és leballag a patak iránt. A kerülő rászól, hogy ne menjen a füzes felé, mert a mögött az asszony nép firicskél.

— Aj, dehog! — mondja Béni. Csak én is feblibletem egy kicsit magamat. Hosszan folydogál ez a víz, elrejtőzködhetünk benne többen is.

Alkonyat táján aztán mindenki együtt van a major udvarán, akit a dolog érdekel. Már mint a fizetés. Az ispán az eperfa alatt ül a kerek asztal előtt, odajáringálnak: sorra, akiket a kis könyvből a nevükön szólít:

— A mai nap ugyan nincs ki egészen. De azér nem fogok le semmit. Dúl Béni, hét forint busz krajcár! Nagy a napszám...

— Nagy a dolog is hozzá! — mondja Béni és előhuzza a kebliből a vászonzacskót, ami madzaggal a nyakába van kötve az inge alatt.

— Tegye hozzá az enyimet is. Én nem tudom hova rejteni, mert még kihullik ebből a rossz szoknyazsebből. — Ezt meg Vera mondja, az a

szép, szökeheju asszony, és felhajtja a felszökönyája jobb szárnyát, hogy az alsóból kivegye a pénzt. A közben kicsillan a formás szép fehér bokája.

— Ehun-e: négy nyolevan. Tegye a magúéhoz.

— Hát mért nem kötöd a kendöd csücskibe?

— Csak jobb az ott! Nézze-e, sugja oda Bénének, félek, hogy lába kél. Az emberek ott, az a kepésgazda a fiával olyan kajánul tekintett ide... Nem rám, hanem a pénzre, mint a karvaly...

— No jó, hát csak add ide. Mögörizöm hűségösen.

A kepésgazda odasomfordál Bénéhez és megszólítja.

— No lássa-e, mink nem kapunk semmit. Magát meg majd fölveti a pénz... Hanem maga olyan hajléktalanféle ember, jöjjön be hálásra hozzánk a faluba. Adunk ám helyet szivesen. Holnap aztán szépen a templomba is elmehetünk.

Béni ránéz az asszonyra: Menjünk-e, no, ha már ilyen szivesen hívogatnak?... Amaz csak a szemével int, hogy ne menjen, ne menjen!

— Hát már csak inkább itt maradok. Elfekszök itt valamelyik kaza mellett.

— Ahogy tetszik. Nincs erőszak. Csakhogy hát szivesen adtuk volna. Még eshetik is az éjjel...

Azzal elválnak. A többiek is elszélednek. Nem sokat törődnek egymással. Béni a szérüskertnek veszi az irányt és letelepszik a szénakazal tövébe.

Veri is odaér mellé nemsokára, egy nagy fazék aludtejet hoz a kezében.

— Itt a vacsora. Vettem a majorosnétul. Ha szereti, része legyen benne. Két fakanált is hoztam, azzal jó ez csak! Itt nem lehet főzni, mert nem szabad tüzet gyujtani.

— Jó van ez így! — mondja Béni evetés közben. — Hát te hol alszol? Eddig csak elváltál az asszonyokkal. Tán bemehetnél valamelyik béresnéhez...

— Nem menek én. Megesznek a szunyogok. Annyi van, hogy egész ribillió. Most füstölgetik kifelé tőzegvel. Jobb idekin a szabad ég alatt.

— Ha jobb, hát úgy is jó. Odadom a szűrőmet. Én nem fázok.

— Van nékem nagy kendöm. Mindjárt úgyaf csinálok szénából. Ide magának. Amoda a másik boglya tövébe pedig magamnak la...

Béni leheveredik hanyat a vetett úgyra, nézi az eget, amint egymás után szögeződnek kír rá a csillagok. Nagyokat hallgatnak, de néha egy-két szó is elvetődik. Béni azt mondja:

— De jó szaga van ennek a szénának!

— Nem ennek, hanem amannak! — mondja az asszony és a szemével hosszan a távolba néz.

— Melyiknek?

— Annak, ami onnét azokrul a messzi hegyekről jön. Azt hajta ide az esti szél. Ott még csak most van a kaszálás. Ott van az én házam... Érzem én azt az illatot. Ismerem. Nincs az a virág, se rezeda, se rozsmaring, aminek olyan csudálatos szaga volna, mint amilyen a hegyiszénának. De olyan is az a szén! Nem ilyen,

után. Ez a törvények kardinális biztosítéka gazdasági életünknek. (Ugy van! balfelől.)

Polónyi Géza: Igaz, nagyon igaz! Nem lehet azt kijátszani!

Nagy Sándor: Az említett törvények nagy jelentőségét maga a miniszterelnök is elismeri s vallja, hogy a gazdasági élet terén minden vonalon szabadkezdet ad az országnak. Dacára ennek és dacára ezen törvény 4-ik §-a azon rendelkezésének, hogy vámszerződések nem köthetők addig, míg a mostani vámtarifája autonóm-vámtarifával nem cseréltetik ki, a miniszterelnök tárgyalásokat folytat a külfölddel vámszerződések kötése céljából, tehát a miniszterelnök a törvényt megszegte. Most azzal mentgeti magát, hogy az ellenék nem akarja a tárgyalásokra a felhatalmazási javaslatot elfogadni. A miniszterelnök tehát önkényesen, abszolutisztikusan folytat tárgyalásokat. (Ugy van! balfelől.) És nem is lehet felhatalmazást adni addig, míg vagy önálló tarifát nem terjeszt a Ház elé, vagy pedig a mostani közös vámtarifát újjal cseréli fel. Azt mondja a miniszterelnök, hogy neki van a törvény rendelkezéseinek megfelelő vámtarifája. Hát itt az egyéni szavahihetőséget irányadónak nem tekintheti. (Ugy van! Elénk helyeslés a baloldalon.) Lássuk a vámtarifát s akkor megteszszük rá észrevételeinket. Az ellenék mindig sürgette a vámtarifája betervezését, de süket fülekre talált. (Helyeslés balfelől.) Nem engedi a miniszterelnök, amint mondja, a szabadelvűpártot egy olyan kelepcebe juttatni, honnan kijutni csak az önálló vámtarifára lehet. Hát a nemzet gazdasági önállósága kelepce? Hiszen ezt a kelepce a szabadelvűpárt állította fel akkor, midőn az 1899: XXX. t.-c. megalkotott. Azért mert a kormány jobbnak tartja a közös vámtarifát, nem következik az, hogy az ország gazdasági érdekeit kétségtelenül veszélyeztető és kiszípolozó vámközösséget fenntartsuk. (Ugy van! Ez az igaz! balfelől.) Az adóreformot sürgette azután; csodálkozik rajta, hogy e reformot örökké halogatják, holott már annyi miniszter kijelentette hozzájárulását s Lukács miniszter már részletesen kifejtette évekel ezelőtt az adóreformra vonatkozó elveit is.

Birája a költségvetés alapján a kormány pénzügyi politikáját, amelyet károsnak talál az ország népe. Nem az ellen van kifogása, hogy az állam igényei növekednek, hisz ez elvège — a haladó korral — kikerülhetetlen, de rosszalandó az, hogy annyi pénzt dobnak ki improduktív kiadásokra. Így például sok milliót nyugdíjakra, újabbak pedig egy milliót száznak még azonfelül a civilista emelésére. Megokolja, hogy miért bizalmatlan a kormány iránt s végül Komjáthy Béla határozati javaslatát ajánlja elfogadásra, (Zajos helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon. A szónokot számosan üdvözlölik.)

Rákosi Viktor: Mit szól ehhez a kormány-parti Nagy Sándor? Ez az igazi Nagy Sándor!

Elnök: A vita folytatását szombatra halasztja s az ülést délután 2 órakor bezárja.

mint ez. Hisz ez csak kór, acat! . . . De ugy is gondolják azt, szálankint, mint a selymet. Tudom, gyűjtöttem. Aki egyszer annak az illatát magába szívja, soha el nem felejt. Más az, mint ez . . .

— Az ember kiránt egy marékka a kazalbul, megforgatja jobbra-balra, elhajítja, beleszipant a levegőbe és azt mondja nagysokára:

— Csakugyan a szél hozza azt a jó szagot. Az más, mint ez. Édösebb, virágosabb. . . Na, jóéccak! . . .

. . . Jó későskén járhatott már az idő. Holdvilág nincs, mert fogya van. Csak a csillagok pislognak, azok is nagy álmosan. A fastyuk már a tetőn jár. Csönd van. Csak a tücsökök ciripelnek. És az éjszaka sóhajt néha egyet. Lélek jár a levegőben . . .

Az asszony valami suttogásra hirtelen felriad. Nagyt sikolyt, mert ahol az a Dúl Béné fekszik, két árnyék áll, két ember . . . Az egyik botot emel az alvó emberre.

— Ne bántsd, ne bántsd! Keljék föl, Béné. Rablók, rablók! — vijjog az asszony.

Dúl Béné talpra ugrik. Ugy kívágódik az álom a szeméből, mintha nem is aludt volna. Öszkönszerűleg a kapanyelet kapja a kézbe.

— Ki az? Mi az? . . .

A két árnyék közül az egyik megszólal:

— Semmi, semmi. Ez az asszony nyilván rosszat álmodott. Elvesztette a fiam az este a tiszójt, azt keressük. Hát maguk itt alsznak? Mondtam, hogy jobb lett volna, ha bejönnek a faluba.

BELFÖLD

Szentiványi Árpád és választói. A kövi választókerület szabadelvűpártjának végrehajtó-bizottsága tudvalevőleg bizalmat szavazott a szabadelvűpártba visszatért Szentiványi Árpád országgyűlési képviselőnek. A bizottság ülésén Szentiványi Árpád, a politikai helyzetet esetelve, előadta azokat az okokat, amelyek őt a szabadelvűpártba való visszalépésre indították, amelyhez különben már a Széll-kormány idején minden utógondolat nélkül egész pártjával esaklakozott volt. Nagy meglepéssel látja, hogy az okokat választóinak végrehajtó-bizottsága egyértelműen helyesli. Igérte egyuttal, hogy még e nyáron, az aratási munkák után, az országgyűlés szünetelése alatt a kerület valamennyi választója előtt politikai működéséről be fog számolni.

A végrehajtó-bizottság erre egyhangulag bizalmat szavazott képviselőjének.

Megemlékezve arról, hogy már 1903. június 20-ikán tartott ülésében üdvözölte Szentiványit a szabadelvűpártba történt visszalépése alkalmából, még nagyobb meglepéssel üdvözli most, midőn elég bátor volt ugyszólván csak maga, csupán három társával, e pártba visszatérni, midőn politikai lelkiismerete és választókerületének közhajtása ugyazent követelte. A végrehajtó-bizottság teljesen méltányolja azt a nehéz helyzetet, amelybe a kerület szeretett képviselője jutott akkor, midőn huszonötévi együttműködés után kénytelen volt eddigi vezérért, gróf Apponyi Albertet elhagyni; ha ezt mégis megtette, csak abban a meggyőződésben tehette, hogy e lépése hazafias kötelességteljesítés és hogy ezzel a helyzet konszolidálásához a maga részéről is hathatósan hozzájárul.

Debreczen város közgyűlése. Debreczen város törvényhatósága tegnap délután közgyűlést tartott, melyen a galaci afférból kifolyólag az ellenék határozati javaslatot terjesztett be, melyben annak kimondását kérte, hogy Debreczen város törvényhatósági bizottsága fölirotat intéz az országgyűlés képviselőházához, azon célból, hogy az országgyűlés alkalmas formában utasítsa a kormányt a magyar állam jelvényeinek és nyelvének szuverén jogát biztosító törvények haladéktalan végrehajtására. Ezenkívül azt kérte a határozati javaslat, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy az ország összes

— Hát maga az, képésgazda?

— Én ám . . . Mink. De miénk is már. Csak aludjanak. Jó éjcekat.

Elkötödnak. Dúl Béné összecsimorítja a fogát és nézi a zacskót a kebliben. Ott van.

— Ezek nem jóban jáltak itt! . . . No, te csak fekdj le, Vera, én majd virrasztok.

— Dejszen nem jön már az én szememre álom, pénzért se . . .

A szellő nagyot sóhajt. Megint csak hozza a szemáillatot lefelé a hegyekről.

— Lám, ha föl nem ébredsz, ezóta tán már nem is érezném ezt a jó fűszagot, mondja Dúl Béné és megfogja az asszony kezét, miközben hálsán néz a szemébe.

— Gyűjjék oda, ahol az terem, — szól az asszony.

— Hát te elmégy, nem maradsz?

— El. Ott jobbak az emberek.

— Van rossz mindönfelé. Az állatba is ki szelid, ki vad . . .

Sokáig elméláznak így. Már csakugyan nem jön a szemükre álom. Szívják magukba az édes illatot, mint valami messziről jött kedves üzenetet. És tán meg is részegülnek tőle. Olyan öröm, hogy élnék, hogy érezhetik . . .

— Hallgasd csak, — mondja az ember, hajnalra harangoznak valahol! Cihelődjünk, gyérünk . . . Elkisérelek.

És megindulnak lassan, mélézva arrafelé, ahonnan a csalogató, enyhe illat száll feléjük . . .

törvényhatóságait megkeresi hasonló szellemű fölirotatnak a képviselőház elé leendő terjesztése iránt.

Mindenekelőtt a fölött indult meg a vita, hogy a javaslat egyáltalán tárgyalható-e vagy sem. A vita mintegy három órát vett igénybe, mely után Domahidy Elemér főispán fölfüggesztette az ülést. A szünet alatt az ellenzéki pártok paktumot kötöttek a főispánnal olyképpen, hogy a javaslatot elfogadják, ha a haladéktalan szót kihagyják belőle. A paktum értelmében azután elfogadták a határozati javaslatot.

Az olasz kereskedelmi szerződés. Mint bécsi tudósítónk jelenti, ma utaztak el Rómába az olasz kereskedelmi szerződés ügyében a magyar és osztrák megbízottak. A tárgyalások hétfőn kezdődnek. Jól értesült részről közlik, hogy Rómában ugyanolyan lesz a tárgyalás módja, mint volt Berlinben, ugyanis először az első olvasás jön, amelynek során a megbízottak előterjesztik és megvitatják a kölcsönös javaslatokat és feltételeket, aztán következnek a második olvasás, amely minden valószínűség szerint augusztus végéig fog tartani. Egyelőre tehát még megközelítőleg sem lehet megállapítani, hogy mikor jön létre a szerződés.

Vita a civilista körül.

— A Kossuth-párt értekezlete. —

Budapest, július 1.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt ma este értekezletet tartott, hogy a költségvetés részleteinek tárgyalásához kijelölje a hivatalos szónokokat. Mielőtt ez megtörtént volna, igen érdekes és bizonyos mértékben pikáns vita fejlődött ki a megjelent huszonnyolc képviselő között. Komjáthy Béla, az udvartartás kérdéséhez szólva, azt a nézetét fejezte ki, hogy a király személyét tartásuk távol a vitától, Polónyi Géza azonban hosszu beszédben argumentált a mellett, hogy a chlopyi hadiparancs utal nem lehet hallgatni. Nincs helye most az uralkodóval szemben semmiféle loyaltásnak, — ugymond — mert a király nem viszonzza a nemzet loyaltását. Olay Lajos és Rátkey László Polónyi álláspontja mellett tüzeltek s Komjáthyn kívül csupán Bizony Ákos mutatkozott dinasztikus érzelműnek. Határozatot e dologban nem hoztak, de az általános hangulat arra enged következtetni, hogy a civilista felemelésénél sok szót fognak ejteni az ellenzéki padokról — a király ellen.

Az értekezleten Komjáthy Béla elnököt, a jegyzőkönyvet Nessi Pál vezette.

Részletes tudósításunk a következő:

Napirend előtt szomorú jelentést tett az elnök: a függetlenségi eszmék egyik kiváló hívének, Isaák Dezsőnek halálát hozta a párt tudomására. Indítványára a párt részvétét táviratilag fejezte ki az özvegynek s a kiváló párt-ember emlékét jegyzőkönyvileg is megörökítik.

Hentaller Lajos megemlékezett ezután a kecskeméti 48-as párt átiratáról. Polónyi, Olay és Komjáthy Béla hozzászólása után az értekezlet utasította az elnökséget, hogy ezen kérdés megbeszélésére külön értekezletet hívjon össze.

A napirendre térve, Komjáthy Béla elnök felhívta a párt figyelmét arra, hogy mindazok, kik a költségvetésnél hivatalos lesznek a párt nevében beszélni, szigorúan vigyázzanak arra, hogy csak olyan nyilatkozatokat tegyenek, melyek elvi álláspontjukból folynak s így azokat a párt minden tagja elfogadhatja. Azt kívánja, jelentse ki a párt szónoka, hogy nem adhatnak civilistát olyan udvartartásra, mely nem létezik, és hogy az ország anyagi helyzete nem engedi meg az ily nagy kiadást.

Polónyi Géza: Bejelenti a főváros közgyűlésének a civilista kérdésében tegnap hozott határozatát, mit a párt örömmel vesz tudomásul. Komjáthy szavaiból azt értelmeli, hogy a vitából a király személyét kivonni akarja. A mostani körülmények között ez lehetetlen; a chlopyi hadiparancs nyílt alkotmányosság, ezt a vitából kirekeszteni nem szabad. A király nem viszonzza a nemzet loyaltását, Albert királytól kezdve tizenhét törvény van a magyar királyi udvartartásról s ezen törvények ellenére

még ma sínes udvartartás. Nagy politikai hibának tartandó, ha most hiperloyalitásból nem érintenék a király személyét a vitában. A szónokoknak külön kell kiemelni, hogy az uralkodó a chlopyi hadiparancsban egyenesen állást foglalt a nemzeti nyelv ellen, és éppen ezért kell eleventeni az egész nyelvkérdés vitáját. Történelmi tények előtt nem lehet szemet hunyni; a király miniszteri ellenjegyzés nélkül kiadott rendeletével egy nagy parlamenti vitát kettévágott és császári szóval folyt bele a mi küzdelmünkbe. Ez előtt meghajolni nem lehet és nem szabad; ha a rendelet ellenjegyezve lett volna, tudták volna, kit vonjanak felelősségre, így hát annak tartalmáért egyedül a király felelős. A párt hivatalos szónokául Rákosi Viktort már régebben felkérték, új határozatra nincs szükség.

Olay Lajos: A dinasztia még sohasem volt olyan követelő, mint mostan. Ugy érzi az uralkodó-család, hogy emberére akadt végre Tisza Istvánban, aki nyíltan kimondja, hogy nagyhatalmi monarchikus politikát akar csinálni és nem magyar nemzeti politikát. Csatlakozik Polónyi felfogásához, mert most kell a pártnak talpraállni és a vitába belevonni a galacsi ügyet, a katonai és nyelv-kérdést.

Rátkay László: Maga is úgy érzi, hogy ezuttal el kell tekinteni attól az elvtől, hogy a király személyét a vitába bevonni nem szabad. Mert ennek az elvnek természetes előfeltétele, hogy a király csak uralkodik és nem kormányoz. De a király leszállt a trón magasságáról és maga kormányozott. Meg kell tudni, hogy az a tizenkét tanácsos, akit a király meghallgatott, mit mondott és igaz-e az, hogy a magyar király a magyar nyelv ellen nyilatkozott. Szóba kell hozni azt is, hogy miért nem hallgatta meg a király a függetlenségi párt egy tagját sem.

Bizony Akos: Dinasztikus és opportunisztikus szempontból kívánja, ne vigyék a vitába a király személyét.

Komjáthy Béla: Helyesli Bizony felfogását. A párt alapelveitől eltérni soha nem szabad, mi dinasztikus érülettel vezetve akarjuk Magyarországot függetlenségét kivívni s csak azt kívánja, hogy legalább a párt hivatalos szónoka maradjon meg a rideg korlátok között. Határozatra szükség nem lévén, a párt nevében felkéri Rákosi Viktort, hogy a párt álláspontját a civilista kérdésében fejtsse ki a képviselőházban.

A párt felkérésére a kabinetiroda tételénél Nessi Pál, a közös költségeknél Rátkay László, a horvát belügyminisztériummal és az államadósságnál Komjáthy Béla, a miniszterelnökségnél Justh Gyula, az öreg honvédek nyugdíjánál Ilyés Bálint s a felség személye körül miniszteri tárcsa tételénél Rátkay László fognak beszélni a Házban.

Nagyobb vita után elhatározták végül azt is, hogy a miniszterelnöki tételnél a szónok a szociális kérdést a maga egész terjedelmében hozza szónyegre.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 1.

A japánok megint elfoglaltak egy bevéhetetlen orosz pozíciót. Még pedig a főnsüilvi szorost, mely a szimucsöngi országotat dominálja. Minthogy — amint már tegnap jeleztük — a japánok már a Motienszorosban is átkeltek, egészen kikerültek a hegyi utakból és gyors menetelésben sietnek előre. De hová? Ez az a nagy kérdés, melyre izgatottan lesi a feleletet egész Oroszország. Azaz csak leste. Mert már tudja, hogy Kuroki Liaojang felé nyomul előre és hogy minden valószínűség szerint elvágja észak felé az oroszok visszavonulásának útját.

Hogy tudnak majd az oroszok síkföldön sikeres ellantállást kifejteni, mikor a szorosokban a hónapokig megerősített pozíciókban sem tudták helyüket megállani? Mi lesz Kuropatkin eredeti tervéből, hogy a japánokat mindaddig feltartóztatja, míg az eszések beállta lehetetlenné teszi a háború folytatását? Igaz, hogy az eszés néhány nap múlva megkezdődik, de néhány nap múlva célnál lesznek az összes japán

hadoszlopok is. Kuropatkin tudja, hogy az apró csatározások már nem tartóztathatják fel az egymással érintkező ellenséges hadoszlopokat és azért egymásután elhagyja hadállásait és Kajjngot is sorsának adva át, még tovább északra vonul vissza. Hatalmas hadtesteket hagy hátra a visszavonulás fődözésére, de minden jel arra mutat, hogy ezeket a japán seregek elfogják söpörni és Kuropatkin nem térhet ki a leszámolás elől.

És számíthat-e diadalra, mikor serege szét van darabolva, új hogy egy híres német katonai szaktekintély számítása szerint legfeljebb 60.000—70.000 emberrel szállhat szembe a japán tuleróval? Hisz maga Kuroki 7—9 hadosztályt egyesít parancsnoksága alatt és Takusanban szintén szállottak újabb hadosztályok partra amelyek sietve nyomulnak a haretér felé...

Igazi életrevalóságot most is csak a vladivosztoki hajóraj tanusit. Ujabbban Gensan előtt tünt fel és nagy erélyvel kezdte a várost bombázni. Nem lehetetlen, hogy ez többet jelent a japánok nyugtalanításánál. Skridlov tudja, hogy Port-Arthurra nem számíthat többé az orosz hadvezetőség és hogy Oroszországnak életérdeke, hogy új kikötőt szerezzen magának Keletáziában. Már pedig Gensan Koreának legjobb kikötője és Hamilton, a híres angol utazó Koreáról írt könyvében azt állítja, hogy nagyon könnyen elsőrangú tengeri állomássá alakítható át. A Szüalból a határ felé vezető nagy országút a város közepén vezet keresztül, úgy hogy a koreai kereskedelemnek egyik központja.

Skridlov támadása tehát több figyelmet érdemel, mint amennyit neki szenteltek. Fellépésében több észszerűség nyilatkozik meg, mint az orosz hadvezérek eddigi összes terveiben. Minthogy a mult és jelen reménytelen, a jövő felé veti tekintetét és ennek útjait igyekszik egyengetni.

Főnsüilin elfoglalása.

Tokio, július 1.

Nodzu serege e hó 27-ikén reggel 3 óraker véres harc után elfoglalta Főnsüilint. Az országátot kieneven elesett orosz találtak. Az oroszok egyéb veszteségeit nem lehetett határozottan megállapítani. Hat orosz tisztet és nyolevankét katonát elfogtak. A japánok összes veszteségét százhetven főre becsülik. A japán sereg e hónap 23-án kezdett három hadoszlopban előrevonulni Főnsüilin felé, hol az oroszok állandó erősségféléit létesítettek sánccal, drótakadályllyal, fatorlaszszal. Az oroszok keményen ellentálltak, de a japánoknak sikerült heves küzdelem után körülvenni az ellenséget és visszavonulásra kényszeríteni, mire megszállták Főnsüilint.

Nodzu tábornok jelenti, hogy a harcban a japánok elfogtak 6 tisztet és nyolevankét katonát; az oroszok ezenkívül kileneven halottat hagytak a haretéren, de ebbe a számba nincsenek bevéve azok, akik a magaslatokon és a völgyekben elestek. A japánok vesztesége 170 halott és sebesült. Az ellenség hadállása rendkívül meg volt erősítve és ez a hadállás teljesen dominálja a szimucsöngi országotat. Az oroszok több hónapig erősítették meg ezt a helyet, ahol kitünő védelmi állásra tettek szert, de a japánok arcél-támadása, továbbá az a körülmény, hogy az erősítő csapatok jökor érkeztek meg és hogy minden természetesen és simán folyt le, lehetővé tette nekik, hogy ezt a rendkívül nehéz pozíciót elfoglalják. Az ellenség hadereje volt: egy ütég lovastüzérség, két gyorsan tüzelő ágyu, tizenhét zászlóalj és három ezred gyalogság, hat ütég tábortüzsérv és kilenc svadron és egy ezred lovasság. Nodzu győzelmét Tokióban nagyfontosságúnak tartják, amely

az oroszoknak a főnsüilini szorosnál oly hadállásuk volt, amelynek megostromlása szinte lehetetlennek látszott.

A Dalni-szoros megszállása.

Pétervár, július 1.

Az orosz távirati ügynökség tudósítója jelenti Liaojangból tegnapi kelettel: Oku és Kuroki egyesült serege, mely csapatainkat Kaicsuban megkerüli, hogy annak a manduriai fősergellel való összeköttetését elszakítsa és a hadi szempontból igen fontos Dalni-szorost megszállta, a vasuti vonalon csak csekély haderőt hagyott. A japán főhaderő a Dalni-szorosban nyomul előre. Előőrük heves ellenállása és Miscsenko tábornok sikeres hadművelete, utolsó jelentés szerint, kényszerítette a japánokat a visszavonulásra. Mandsuországnak déli részében beállott eszések minden forgalmat lehetetlenné tesznek, tehát élelmi és lövészerek szállítását is. Félni(?) lehet, hogy a japánok, kik ostromágyuikkal különösen nehezen mozognak, veszedelmes helyzetbe jutnak.

Port-Arthur ostroma.

London, július 1.

Tokióból jelenti: A japánok egyre szorosabban zárják körül Port-Arthurt. A katonai attasék és a haretéri tudósítók július 6-ikán utaznak el az ostromló hadsereghez. A japánok Dalniból nehéz ostromágyukat szállítottak Port-Arthur felé és ezeket az ágyukat azokon az erődökön fogják elhelyezni, amelyeket mult szerdán vettek el az oroszoktól. Port-Arthurból érkező menekülők azt beszélik, hogy a várban negyvenezer szárazföldi katonák, tizezer tengerész és négyezer polgári önkéntes van.

Pétervár, július 1.

Az orosz távirati ügynökség külön tudósítója jelenti Mukdenből tegnapi kelettel: Teljesen alaptalanok azok az újsághírek, hogy Port-Arthurnál tengeri ütököt volt, amelyben az oroszokat nagy veszteség érte és Uchtomszkij ellentengernagy kétszáz emberrel elesett. Hajóhadunk épen tért vissza a kikötőbe. A hajóknak semmi bajuk sem esett. A torpedónaszádok ütökötében torpedónaszádaink közül kettő jelenléteknél megsérült a vizvonal fölött. Ugy látszik, hogy két ellenséges torpedónaszádot elsüllyesztünk.

London, július 1.

A Burakov torpedóhajó tiszteletére, amely a port-arthuri kikötőből fontos értesítésekkel kimenekült, a niuevangi orosz helyőrség diszlakomát adott. A Burakov eredetileg Khina számára építették Németországban; menetsebessége a próbaton 35 mérföldet tett. A japánok meglátták a torpedóhajót a sik tengeren, egy darabig fildőzték is, de a Burakov csakhamar eltűnt szemük elől.

Sanghal, július 1.

Port-Arthurban még nyolec óra eleendő a szénkészlet. A Retvizán és a Cezárevics teljesen ki vannak javítva s az ágyukat is felvontatták rájuk.

Port-Arthurtól 15 versztnyire észak felé ütököt volt. A japánok kétszázbeasett küzdelem után elfoglalták a Fehér Farkas-magaslatot. Egy orosz gyalogezred majdnem az utolsó szál emberig elpusztult.

Orosz jelentés Port-Arthurból.

Pétervár, július 1.

(Hivatalos.) Züinski tábornoknak a hadügy-miniszterhez intézett 30-iki távirata szerint Port-Arthurból a következő jelentések érkeztek: 24-én a japánok az egész előrszovalon nagy tevékenységet fejtek ki. Az Uj-Calos-hegy körül támadtak, honnan visszaűzték őket. Ezt a hegyet újból megrohanták, de ismét visszaverték őket. A Talienvan-öbölben japán hajóraj van, mely egy cirkálóból és két torpedónaszádból áll. Van ott két kereskedelmi hajó is, melyek nyilván készletet hoztak oda. 24-ikéről 25-ikére való éjjel újból allenséges torpedónaszádok közeledtek az erősséghez. 26-án reggel 4 óraker az ellenséges hajó a Szaibintai öbölből kezdtek az Uj-Calos-hegy területén levő községek ostromolai, mire

erős ellenséges haderő, majd a 131. számú és a 126. számú magaslatot támadta meg. Miután a lövészeink három támadást visszavertek, miközben súlyos veszteségeket szenvedtek, az ellenségtől szorítva visszavonultak a Lunvantian magaslatra. Erre az ellenség mintegy egy hadosztályból álló nagy haderővel támadta meg ezt az állást, de a japánok minden támadását visszaverték. Délután 1/4 órakor a Port-Arthurba vezető központi úton nagy japán csapatok jelentek meg és megtámadták a *Kajuzan*-hegyet. Két lövészászlóaljunk, amelyek a hegyet megszállva tartották, az ellenségtől hátra kapva, visszavonultak, miközben sokat veszítettek. Torpedónaszádaink támogatták a szárazföldi csapatokat, olyanformán, hogy Lunvantianhoz közeledtek és az ellenségtől megszállt partot ostromolták. Sorainkban hét tiszt megsebesült és mintegy 200 legénységéből elesett és megsebesült. A tőlünk lerakott aknákat felrobbantották, miközben legalább 50 japán légerőpárt. A japánok vesztesége szemlätomást nagy. A japánok a Lunvantian-hegy csúcsain ütegeket állítottak fel. Ágyunaszádaink tegnap Lunvantian felé közeledtek és a partot ágyúzták. Ma éjjel a port-arthuri erőd ütegei az ellenséges torpedónaszádokra tüzeltek.

„Visszavertük és visszavonultunk“

Pétervári, július 1.

Az orosz távirati ügynökség tudósítója fejenti Mukdenből tegnapi kelettel: Beérkezett jelentések szerint a japán hajóhad június 16-án reggel Sziambulához közeledett és ágyúzta a partvidéket, az öböltől északra a Nicelozs hegyig. Ezután a japánok megtámadták oldalt elhelyezett erős haderővel a körülfekvő magaslatokat, melyeket vadászcsapatok tartottak megszállva. Az ellenség 3 támadását nagy veszteséggel visszavertük. Erre csapataink a Gumzan hegy mellett levő főútra vonultak vissza. Az ellenség megerősítette előcsapatait és folytatta az előrehaladást.

Több Gumzanra intézett eredménytelen támadásra az ellenség egy erős csapatot küldött a Dalniból Port-Arthurba vezető központi útra balszárnyunk megkerülésére. Csapatunknak ennek folytán vissza kellett vonulnia. Hét tisztet és 200 altisztet veszítettünk. A japánok valószínűleg lényegesen többet veszítettek, mert az ütközés közben az ellenséges csapatok aknára jutottak, mely közöttük felrobbantottak.

Liaojang felé.

London, július 1.

Liaojangból és Nincsangból egybehangzóan jelentik, hogy a Kuroki parancsnoksága alatt álló első japán hadsereg átment a Motienling-szoroson és már most Liaojang felé nyomul előre. Kuropatkin nagy haderővel áll Dasiccsában és Liaojang védelmét Keller tábornokra bízta.

London, július 1.

Az összes lapok azt a hírt közlik, hogy Kuroki tábornok elérte Hajcsöngtet. Ha ez a hír igaz, úgy a japánok elválták a Liaojangtól délre levő orosz csapatok visszavonulását.

Berlin, július 1.

A *Lokalanzeiger*nek jelentik Dasiccsából: Kuropatkin elhatározta, hogy kajpingi hadállását is földadja és még tovább északra vonul vissza; az első és második hadtestet és harmincötödik hadosztályt a visszavonulás földözése végett Kajpingban hagyta. Az első és negyedik hadtest és a harmincegyedik hadosztály Hajcsöngtől délre áll, a kilencedik és tizenhetedik pedig Liaojangtól délre foglalt állást. Az ötödik hadosztály Misenko tábornok kozákdandára el van különítve s az a rendeltetése, hogy az ellenséget folytonosan nyugtalanítsa. Ennek a dandárnak naponként van apróbb összeütközése a japánokkal.

Japán győzelem.

Berlin, július 1.

A *Lokalanzeiger*nek táviratozzák Pétervárról, hogy a japánok egy kombinált támadással, amelyben a flotta és a szárazföldre szállított csapatok vettek részt, Port-Arthurtól keletre győzelmet arattak és a parton erős hadállást foglaltak el.

Száznyolcvanezer japán.

Csifu, július 1.

A japánok 26-án az Eliot szigeteken lévő flotta-támaszpontjaikon partraszállítottak egy 10.000 emberből álló önálló hadosztályt, mely vagy Nodzu tábornokot fogja támogatni Port-Arthur előtt, vagy Oku tábornokot a vasuti vonalak szabadontartásában. A japánoknak most 180.000 emberük van a harc téren.

A vladivosztoki hajóraj.

Tokio, július 1.

A japán hajóhad, mely északi irányban indult ki, hogy a vladivosztoki hajórajt kövesse, visszatért, mert nem talált rá azon a vidéken.

Berlin, július 1.

A vladivosztoki orosz hajórajnak Genzan ellen intézett támadásáról a következőket jelentik *Jokohamából*: A támadást napok óta várták. A három orosz cirkálóhajó és tíz torpedóhajó reggel öt órakor kezdte meg a város bombázását, a nélkül azonban, hogy valami nagy kárt tett volna. A Genzanban tartózkodó japánok, akik erre az eseményre el voltak készülve, már régebben elhagyták a várost.

Megint robbanás.

Pétervári, július 1.

Tegnap éjjel 11 óra körül sikerült az elszülyedt *Delfin* nevű torpedónaszádot kiemelni. Mikor a hajó elérte a víz színét, kezdtek kiszivattyúzni. Egy tiszt és három tengerész, kik a naszád lépcsőjéhez közeledtek, hogy meggyőződjenek a víz apadásáról, ismeretlen okból keletkezett robbanás következtében könnyű égési sebeket szenvedtek. A sebesültek nem forognak életveszélyben.

Egy orosz tábornok véleménye.

London, július 1.

A *Daily Chronicle* inkuai tudósítója beszélgetést folytatott egy orosz tábornokkal, akinek nevét nem mondhatja meg s aki a következőket mondta: Az oroszok azt a nagy hibát követték el, hogy egyáltalában nem készültek a háborúra. Kuropatkin rendelkezhetnék esetleg hetvenezer katonával, de ezeknek koncentrálna rendkívül nehéz dolog. Az ő katonái többnyire szibériaiak, míg a japánok legjobb csapataikat küldték ide. A hibákat, amelyek miatt nem tudunk boldogulni, még Kuropatkin megérkezése előtt követték el. Kuropatkin nagyon óvatos ember, de minden tekintetben fensőbb hatalmaknak kell engedelmessé válnia. Kéthárom hónap múlva, ha majd megérkeznek az európai kontingensek, minden más-képp lesz.

HIREK

Budapest, július 1.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Június 30-ikán új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A király Ischlben. Ischlből táviratozzák, hogy ő felsége ma délután 3/2 órakor különvonaton nyári tartózkodásra odérkezett. A vasuton gróf Saalburg helytartósági tanácsos és Wiesinger polgármester fogadták. Ő felsége szívesen fogadta a tisztelgést és a megjelent urakat megszólította. A lakosság és a nyaraló közönség lelkes élétessel üdvözölte az uralkodót a királyi nyaraló felé való útjában.

— Kitüntetés. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Abonyi Emil kereskedelmiügyi miniszteri tanácsosnak saját kérelmére történt nyugalmazása alkalmából a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

— Vilmos császár látogatása. Kiehlből táviratozzák a *Daily Mail*nek, hogy Vilmos császár még Kiehlben megígérte Edvárd királynak, hogy augusztus első felében viszonzni fogja látogatását. A német császárt egy nagy hadihajóraj fogja kísérni.

— Magyar nemesség. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Horváth Lajos huszár-alezredesnek és törvényes utódainak a magyar nemességet bányászati előnévvel, Bauer Ottó nagybirtokosnak és törvényes utódainak, a közügyek és a közgazdaság terén szerzett érdemei elismeréséül, a magyar nemességet tormaesi előnévvel és Finka Sándor bars megyei járási főszolgabíró és törvényes utódainak, a közszolgálat terén szerzett érdemei elismeréséül, a magyar nemességet felsőapáti előnévvel adományozta.

— Új magyar báró. A király aradvári Kőnig Károly osztályfőnöknek, a kabinetiroda titkárnak a magyar bárói méltóságot adományozta. Az erre vonatkozó királyi kézirat a következő:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán aradvári Kőnig Károly osztályfőnöknek és kabinet titkárnak, valamint törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1904. évi június hónap 23-án. Ferenc József, s. k., Gróf Khuen-Héderváry Károly, s. k.

— Ferdinánd király emléke. A Mátyás-templomban hivatalos gyászistentisztelet volt ma délelőtt I. Ferdinánd király lelkiüdvéért. A főhajó közepén állott az uralkodói jelvényekkel ékesített ravatal. A bejáratnál a szentélyig Andersz Károly százados vezetése alatt alabárdos koronaőrök alkottak sorfalat. A szentély padsoaraiban foglaltak helyet Márkus József főpolgármester és Almády Géza tanácsos a főváros képviselői, dr. Heinrich Gusztáv miniszteri tanácsos, rektor és dr. Berzeviczy Béla hitvitányi dékán a tudományegyetem képviselőjében, továbbá báró Steininger altábornagy, helyettes hadtestparancsnok és Surányi József altábornagy, térparancsnok vezetésével a budapesti helyőrség tábornokai és törzstisztjei. Az ünnepi gyászmisét dr. Kohl Medárd főszentelt püspök celebrálta Krizsán Mihály pápai kamarás és a várbeli papság és a kapucinus atyák segédletével.

— Parlamenti vesztegetés Amerikában. A saint-louisi kiállítással kapcsolatosan óriási visszaélésekről számol be egy St.-Louisból érkezett távirat. E szerint Missoury-állam törvényhozásának tagjait megvesztegették a st-louisi kiállítás rendezésében. Volt államügyészek szigorú vizsgálatot indított s a kihallgatások során tizenkilenc vesztegetési eset derült ki. A képviselők arra szavaztak, aki többet kínál.

— A bolgár fejedelem terve. Szófiából táviratozzák, hogy Ferdinánd fejedelem augusztus közepéig marad Marienbadban, mert találkozni akar ott Edvárd királlyal, megbeszélendő a macedon-kérdést. Az angol király nem idegenkedik a találkozás tervétől, mert Anglia viszonya Bulgária iránt a londoni bolgár diplomáciai képviselő felállítására óta a legjobb.

— Körösi Csoma Sándor emléke. A háromszéki egyetemi hallgatók július 7-dikén Körösön s Kovásznán emlék-ünnepet rendeznek Körösi Csoma Sándor, a nagy magyar utazó szobra javára. Az ünnep fővédnökei gróf Haller János, gróf Mikos Armin és Sándor József.

— Csalás a császárdíj körül. Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy a brombergi negyedik hadosztály haditörvényésze ma itélt Schlotto 141. gyalogezredbeli százados fölött, aki ellen az volt a vád, hogy a császárdíjért való lövőversenyen egy századnak a lövéseit előnyben részesítette a feljegyzéseknél. A tárgyalás több napig tartott és azzal végződött, hogy a kapitányt egyévi és négyhavi fogságra ítélték.

— Leégett gőzmalom. Békés-Csaba mellett, Csaba-Erzsébetfalván leégett a Breznyi-féle gőzmalom. Azt hiszik, hogy a tűz gyújtogatás műve volt.

— Házasság. Erdős Armand, a Független Magyarország igazgatója eljegyezte Rónay Ida kisasszonyt Budapesten.

Beck Dezső Abonyból eljegyezte Rosenberg Irma kisasszonyt Tabról.

— **Kitüntetett hírlapíró.** A török szultán **Boros Samu** hírlapíró-kollégának a másodosztályú Medsidje-rendet adományozta. A szép kitüntetés azt az érdemes publicisztikai tevékenységet honorálja, amit Boros Samu a balkáni viszonyokról írott becses informatív cikkeiben mindannyiszor kifejtett. Rendszerint magasállású diplomaták és államférfiak részülnek ebben a kitüntetésben, amelylyel most a szultán publicisztikai munkásságát méltáta. Ez az intenció adja meg a különös értékét ennek a fejedelmi kitüntetésnek.

— **Kereskedelmi főiskola.** A Budapesti Kereskedelmi Akadémia most adta ki a közlelbi tanévben főiskolai tagozatában tartandó előadások programját. Félévenként 109 heti-órával 59 előadást és 4 praktikumot hirdet a közgazdaságtani, jog- és kereskedelmi tudományok, földrajz, technológia és idegen nyelvek köréből. A program lényegesen megváltozott. A régebben is tartott előadásokon kívül minden részében új előadásokat tartalmaz, úgy hogy a hallgatóknak minden irányban bő választékot nyújt. Új dolog a szemináriumok intézése, továbbá a faterkedelmi szaktanfolyam, amelynek révén a programot öt új előadással bővült. Az előadások egy része nyilvánossá tétetett a végett, hogy már gyakorlatban lévő egyének is továbbképzésük érdekében a kereskedelmi főiskola előadásait látogathassák. Az új program továbbá az exportkereskedelmet is felöleli, mely hat előadással van képviselve. Az akadémia hallgatóinak az előadások megválasztásában az eddiginél nagyobb szabadságot biztosít és lehetővé teszi, hogy magukat különleges irányban, például biztosításgyűre, exportkereskedeleme, pénzintézeti "cvi-zorságra stb. képezék. Az intézési egyébiránt a most bevezetett tanévben is erőteljesen fejlődött két évfolyamát 94 rendes és 48 rendkívüli hallgató látogatta, akik valamennyien középiskolai vagy felső kereskedelmi iskolai érettségi vizsgálat alapján vettek fel. Az akadémia természetesen kibővített épületében a kereskedelmi főiskola modern berendezései, kényelmes helyiségeket kapott, a hallgatók számára szakkönyvtárt és olvasótermet rendeztek be.

— **A kronstadti robbanás.** Mint távirataink már jelentették, Kronstadban robbanás folytán legett az arzenál egy része és a vegyészeti laboratórium. Hat hónappal ezelőtt eddig ismeretlen tettesek a pyroxilin- és lőporraktárakat akarták felgyújtani Kronstadban. E célból petroleummal öntötték le a raktárak közelében felhalmozott forgácsot és fahulladékot. A tervet azonban idejében megghiú-mentették és ezzel borzalmas katasztrófabl megelőzték meg az orosz hadi kikötőt. A mostani robbanás, mely az arzenál egy részét elpusztította, azt bizonyítja, hogy **Virilev** admirálisnak, az első merénylet után kinevezett új kronstadti parancsnoknak sem sikerült biztosítani Kronstadot és az ottani hajógyár védelmét. Csak néhány nap előtt ítélte fogságra **Virilev** tengernagy a kronstadti kikötő egyik tengerészcsapját, mert az a szigoru tilalom ellenére megmutatta egy magán személynek az arzenált és a hajógyár berendezését. Azután a haditörvényszék nemrég halálra ítélte a kikötő első mechanikusát, **Kuzmin** mérnököt. A japán kénem azonban céljaik végrehajtásában nemcsak vakmerők, de leleményesek is. A múlt kedden Pétervárra közelében, **Vezenberg** állomáson kitanított majmokkal kóborló két bolgár kintornást tartottak föl és igazolásra szelították fel őket. A két kintornás felmutatta bolgár útlevelet, de azért átkutatották mindeket. És ekkor a kintorna szekrényében különböző hadászati terveket találtak, a többi közt a pétervári-narvai országot tervező és különböző mértő szerszámokat. Végre megvallották a kintornások, hogy japánok és a japán vezérkar kémei. Az egyik alezredes, a másik tiszt volt a vezérkarban. Szigoru fedezettel Pétervárra vitték őket. E közben azt jelentik a ma érkezett pétervári lapok, hogy Moszkva és Pétervár közt bűnös kezok több helyen megrongáltak a táviróvonalat.

— **A halálba vezetők.** A bajor hegyek közé egy ideig kevés turista fog ki-rándulni. Mert a bajor hegyek sokkal veszedelmesebbek, semmint bárki is hitte volna. És csudálatos, hogy nem éppen a szakadékok, hanem azok miatt, akik arra vállalkoztak, hogy a bátor turistákat éze-k-től a veszedelmes helyektől eltereljék. Ki-derült, hogy a bajor hegyeknek olyan vezetői is vannak, akik a turistákat rövid uton elvezetik, azaz hogy egészen pontosak legyünk, — letaszítják a másfélóra. Ez egyszerűen egy egészen új keresetforrás lett, amelyre megrögzött zsványoknak éppen csak rá kellett jönnök, a többi már gyerekljáték volt. Ezek a különféle csirkefogók azt mondták, hogy ők vezetők, és kevesebért kínálkoztak, mint a bajor turista-egyesületek vezetői. Sokan aztán lépre is mentek s a kisebb vezetődíjért cserébe oda-adták az életüket. A hamis vezetők a szakadékok felé vitték őket, s miután ami érték-tárgy volt náluk, elszedték tőlük. rövi-teszen letaszították kifosztott áldozataikat a mélységbe. A gyönyörű üzletnek most már vége. A bajor turista-egyesület tagjainak feltűnt, hogy gyakran történnek halálos végű szerencsétlenségek a hegyek közt, még pedig nem éppen a legveszedelmesebb helyeken; azonkívül a halottaknál sohasem találtak semmiféle pénzt vagy értéktárgyat. A csendőrség a gyanu alapján megindította a nyomozást s alig egy hét alatt tizenhét ilyen gyilkos vezetőt fogdostak össze. Mün-chenben van most már együtt a banda jórésze, csupa válogatott gonosztevő, aki nem is érzi valami nagy dolognak, amit elkövetett. Szolgáltak egészen készségesen részletes felvilágosítással is. Bizony ők nemcsak a pénzeslegényeket taszították le, hanem még azokat is, akiknél egy fityin-gét sem találtak. De hát csak nem hagy-hatták életben a koldusfajzatot, hogy el-árulja őket. Hát ezért nem lesz annyi turista mostanában a bajor hegyek közt. Az emberek most még tartanak attól, hogy a halálba vezetők nincsenek még mind-annyian együtt a müncheni börtönben.

— **A Turul felszállása.** A Magyar Aero-Klub kapitánya, **Krád** Sándor tüzerfőhadnagy a szerdáról esütőrtökre virradó éjjelen tette meg az első éjszakai felszállást a klub **Turul** lég-hajóján; utitársai dr. **Keller** István és **Kramer** Ernő 4. tüzezerredbeli hadnagy voltak. A fel-szállás pontban éjfélkor gyönyörű holdvilágnál történt s a kései idő ellenére is nagy közönség-közte sok hölgy, nézte érdeklődéssel a ritka sporteseményt. Élénk éljenzés közben méltó-ságteljesen emelkedett fel a léghajó, melynek utasai elé a következő pillanatban teljes szépségében tárult a kivilágított főváros megragadó képe. A **Turul** azután déli irányban hamarosan eltűnt a közönség szemei elől. A léghajó uta-sainak félháromkor remek látványosságban volt részük, gyönyörködtek a pompás napkelteben. A legnagyobb magasság, melyet a **Turul** elért, 1800 méter volt, a legalacsonyabb hőmérséklet 0°C. A leszállás reggeli félkenekor egész simán ment végbe **Szeged** mellett.

— **Pályázat takaréktűzhelyre.** A föld-mívelésügyi miniszter a mérnök-egyesület útján pályázatot hirdetett a gazdasági munkások és gazdasági cselédek számára alkalmas tűz-helyekre. A legjobb szerkezetű tűzhely részére három díj tüzett ki 600, 400 és 200 korona értékben. A pályázatra 35 pályázó részéről 43 tűzhely és 2 minta érkezett be. Az össze-hasonlító próbaknál is legjobban bizonyult **Munkácsy** Gyula budapesti lakatosmester tizen-két koronás tűzhelye, amelyet a bíráló-bizottság az első díjjal tüntetett ki. A II. díjat **Csuzik** János és **Bathy** János szegedi ipari szakiskolai művezetők tizenkét koronás tűz-helyükkel; — a III. díjat **Hennel** József buda-pesti lakatosmester 20 koronás tűzhelyével nyerte el. Azonkívül dicséretre érdemesnek találta a bizottság **Imre** József szegedi szakisko-lai művezetőjétől 12 koronás, **Tolvaj** Aladár

győri szakiskolai művezetőjétől 22 koronás, **Dobró** József nagybányai lakosnak 9-4 koronás és **Molnár** Lajos budapesti tűzhelykészítőnek 19 koronás tűzhelyét. A pályázatban résztvevő tűzhelyek e hó 10-étől augusztus hó 25-ig ki fognak állíttatni a technológiai iparmúzeum földszinti gépcsarnokában, ahol is az érdeklő-dők naponta d. e. 9 óráig 1 óráig megtekin-tetik.

— **Boulevard Emile Zola.** A **Dreyfus**-per nem sokára immár végérvényesen el lesz intézve s szinte ehhez a befejezéshez került fel határo-zott formában Párisban az a terv, hogy **Zolának**, **Jaccuse** lánglelkű szerzőjének utcája legyen Franciaország fővárosában. Párisból jelentik, hogy az unonnan megválasztott községtagas-ban, amelyből a nacionalista- klerikális többség kivetett, a republikánus többség tagjai javaslatot készítenek elő, hogy a Boulevard Batignoll **Bou-levard Emile Zolának** kereszteljék. Páris népe már rég kívánja e népes boulevard nevének a megvál-toztatását. Egyébként közel van a Rue de Bruxel-leshez, ahol **Zola** lakott és is halt. Ott is írta meg az ő „**Jaccuse**” kezdetű hatalmas vád-iratát. A következmények ebben az áldatlan ügyben **Zolának** adott igazat s Páris, amely an-nak idején csaknem megkövezte, most emlékének ad elégtételt a bántásért, de természetesen kiváló írója teljes nagyságának is hódol, amikor nevét egy népes utvonalon megörökíti.

— **A vasuti munkások nyughére.** A ke-reskedelmi miniszter mai rendeletével életbe lép az államvasuti munkások nyugbérpénztára. A nyugdíjigényével nem bír munkások helyzetén emberségesen segít a nyugbérpénztár, amely al-kalmas anyagi biztosítékkal látja el a keresetkép-telen alkalmazottakat, özvegyeket s árvaikat.

A nyugbérpénztár kötelekbe azok a munká-sok és alkalmazottak vehetők fel, akik a magyar királyi államvasutak bármely szolgálati ágánál vagy ipari vállalatánál napi, heti, havi bér-vagy évi fizetés mellett legalább három éven át folytonosan alkalmazásban állottak, 35-ik élet-évüket még nem haladták meg és munkaképessé-güket igazolják. Akiknél azonban ez a kvalifiká-ció megvan, azok kötelesek is a pénztár tagjai közé lépni, kivéve, ha fizetésük a 2400 koronát meghaladja, amely esetben ugys az államvasuti alkalmazottak nyugdíjintézetéhez tartoznak. A most alkalmazásban levők 55 éves korukig félév-tesnek, természetesen a korhoz mért utánfizetés mellett.

A nyugbérpénztár bevételei a következők: az államvasutak költségében nyolc év óta e címen félévett összegek és a különböző kamatok. minden tag belépése alkalmából félévleti díj címén fize-tendő 2 korona; a tagok járuléka, amelyekhez képest a nyugbérpénztár tagjai három nyugbér-osztályba soroztatnak. Az első nyugbérosztályba tartoznak, akiknek napi keresete 5 (öt) koronát meghalad, a másodikba azok, akiknek napi ke-resete 2 (két) korona 50 fillért meghalad, de leg-főbb 5 (öt) koronát tesz, a harmadikba azok, akiknek napi keresete 2 (két) korona 50 fillért meg nem halad. Az I. nyugbérosztályba tartozó tagok havonként 8 korona 50 fillért, a II. nyug-bérosztályba tartozók havonként 3 koronát, a III. nyugbérosztályba tartozók havonként 1 korona 50 fillért kötelesek tagsági járuléka fejében a nyug-bérpénztárra fizetni. A műhelyi munkások, tová-bbá a mozdony- és vonatkiszérő, valamint a kocsi-rendező személyzet tagsági járuléka ezen mün-nyeségben töltött szolgálatuk tartama alatt az I. nyugbérosztályban havonként 6 koronát, a II. nyugbérosztályban havonként 4 koronát, a III. nyugbérosztályban pedig havonként 2 koronát tesz. Az államvasut hozzájárulása: az első tíz év-ben 100—100.000 korona, azután öt éven át mind-egy az előző évben bevett tagsági díjak 33 száza-léka; azután öt évről öt évre a kereskedelmi mi-niszter által megállapítandó összeg.

Nyugbérre igényt tarthat a pénztárnak az a tagja, aki legalább tíz évi tagság után ünhibáján kívül maradandóan keresetképtelenné válik, ami alól, a tíz évet illetőleg is, vannak kivételek. Így például ha valakit baleset ér a tíz éven belül legalább 300 korona évi nyugbért kap, sőt a tör-vény értelmében statuált kártalanítási igényével is élhet. A nyugbér évi összege azon tagok részére, kik tagságuk egész ideje alatt tagjárulékaik befizettek, akkár állapítják meg, hogy a nyugbér betöltött 10 tagsági év után: az I. nyugbér-osztályban évi 300 korona, a II.-ikban 200 korona,

AGRARIA magyar gépforgalmi a szab. özsztrák-magyar államvasut-társaság részvény-társaság resiczió mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége.

Wegőzgdák különös figyelmébe. Tiszta acélanyag saját hámorainkól. Eltörhetetlen téglaacélek. Páncélacél-kormánylenek. Magasított acél-tekő. Porvédő kerékek. Acél górendely. Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk. Kérjünk árjegyzőket, mivel ez az összes talajmivelő-gépek terjedelmese ismerleti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmese, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosítást nyújt és díjmentesen küldetik. Előgyártás során legelső-rangú magyar gyártmány felalulja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is. Révidított levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőnycim: „Agraria” Budapest.

a III-ban 100 korona. Ez az összeg minden további tagsági év után osztályok szerint 30, 20, illetve 10 koronával emelkedik, úgy hogy a 40 évi tagság után a maximális nyugbér az I. osztályban évi 1200, a II-ikban 800 s a III-ikban 400 korona. A műhelyi munkások, a mozdony- és vonatkieső, valamint a kocsi-rendező személyzet nyugbérére, mely tagságának egész ideje alatt a megállapított magasabb tagjárulékokat fizette, a betöltött 10 tagsági év után az I. osztályban évi 400 korona, a II-ikban 287 korona s a III-ikban 134 korona. A magasabb járulékok fizetése mellett eltöltött 30 évi tagság után a maximális nyugbér az I. osztályban 1200 korona, a II-ikban 800 s a III-ikban 400 korona.

— **Halálest a színházban.** A frankfurti *Schauspielhaus*ban tegnap — mint tudósítónk táviratozza — előadás közben két halálest történt. *Julius Caesart* játszották. Az első felvonás alatt egy asszony szívveléletét kapott s a nézőtérre meghalt. A közönség elborzadva tódult ki a folyosókra, míg a holttestet kivitték. Az utolsó felvonás közben *Desprez Albert* színészt, aki egy legionáriust játszott, a kulisszák mögött szélhűdés érte s nem játszhatta végig szerepét. Halálukra vitték kórházba.

— **Letartóztatott szédelgő.** A rendőrségek s a bíróságoknak sok dolgot adott már *Czakó-Czipflinger Károly*, aki mindenütt hírlapírónak adta ki magát a réven sok csalást és szédelgést követett el. Legutóbb zsarolásért ítélték el egyhónapi fogságra, de a büntetés elől elbujdosott s különböző álnevek alatt tartózkodott a fővárosban. A detektívek tegnap egy horgony-utcai Garni-szállodában kinyomozták s letartóztatták.

— **Halálozás.** Dr. *Kónyi József* királyi albiró ma 32 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt, akiben *Kónyi Manó*, az országgyűlési gyorsíróda nyugalmazott főnöke fiát gyászolja, a fiatal bírói generáció egyik legképzettebb tagja volt és sikerrel működött a jogi irodalom terén is. Néhány nappal ezelőtt betegedett meg s operációt végeztek rajta.

Konstantinápolyból táviratozzák, hogy a macedon csendőrséghez beosztott *Schindler Károly* osztrák-magyar százados tegnap este Úszkúben hasbhartagyuladásban és vérómélti folytán meghalt. *Schindler*, aki Csehországban született, egyike volt annak az öt tisztnek, akiket a közös hadügyminisztérium a macedóniai csendőrség reformálása céljából Törökországba küldött.

— **Beiratások a középiskolákba.** Több éves gyakorlat szerint az iskolai év befejezése után rögtön megkezdik a diákok beírását a jövő iskolaévre. Az idén sem kisebb a középiskolák megostromlása, sőt évről-évre szaporodik a diákvég száma, éppen ezért újabb középiskolák felállítását tervezi a közoktatásügyi kormány. A minisztérium bekérte az összes középiskoláktól a kilencedik és tizedik kerületben lakó diákok névsorát, ahol tudvalegöl nincs még sem reálisiskola, sem gimnázium. Az I. kerületnek, régi kívánsága, hogy a kerületben polgári fiúiskolát szervezzenek. Ezt a kívánságot teljesíti most a tanács, mert addig is, míg a polgári fiúiskola díszes épülete a Fehérsás-téren elkészül, a szarvas-téri iskola épületében nyitja meg ideiglenesen szeptember hó elsején a polgári iskolát.

A beiratások az új iskolaévre már részben június 30-ikán és ma megkezdődtek, holnap és holnapután folytatják, de egyes intézetekben még jövő héten is lesz beírás.

Az új iskolai évre a beírás július első két napján történik, csak egyháynyi iskola van, a nevesebb főgimnáziumok és főreálisiskolák, ahol a beírás már június 30-án megkezdődött és ismét egy néhány olyan középiskola, ahol ha hely marad, még július 3-án is folytatják a beírás. Tanácsos azonban már a beírás első napján reggel nyolc órakor jelentkezni és, ahol az idén is fönntartják a tavalyi szokást, beadni az iskolai bizonyítványokat, amelyekből a legjobbakat még aznap délután kiválogatják és a beírásra előjegyzik.

A középiskola első osztályába csak oly növendéket vesznek föl, aki kilencedik életévét már betöltötte és tizenkét évesnél nem több. Az elemi iskola négy első osztályának sikeres elvégzéséről bizonyítványt kell fölmutatni. Ezenkívül a születési és oltási bizonyítványt is kéznél kell tartani, mert, bár néhány iskola az oltási bizonyítványt csak szeptemberben kéri, mégis megtörténhetik, hogy őrügyül szolgálhat a főlvételtől való visszatartásra. Minden tanuló a főlvetelre személyesen és rendszerint apja, anyja vagy gyámja, illetőleg ezeknek megbízottja kíséretében tartozik

az igazgatóságnál jelentkezni. A legtöbb igazgató kijelenti a főlvételi hirdetésben, hogy olyan tanulót, akit szemtől-szembe nem láthat, bármily igénye is legyen a főlvetelre, semmiképpen föl nem vesz, mert az igazgató felel arról, hogy a főlvetett tanuló különös testi bajban nem szenved és fizikailag is alkalmas a nyolc évi nehéz szellemi munkára. Első sorban a helybeli tanulókat veszik föl. Budapesten kerületek szerint történik a főlvetél. Amely kerületben, mint az Erzsébetvárosban, két főgimnázium van, ott a Nagyökört a választóvonal. Az Újpestről és Rákospatotáról való tanulókat a VI. kerületi lovag-utcai főgimnázium veszi föl. A szomszédos utcai falvakból a VII. kerületi külső főgimnázium és a délre eső szomszédos községekből a VIII. kerületi tavaszmező-utcai főgimnázium veszi föl a tanulókat.

A főlvetelnél állami középiskolákban általában 16 koronára 20 fillért kell fizetni, a miben a főlvételi díj mellett benne vannak a mellékes könyvtár- s egyéb díjak. Reálisiskolákban ez a díj valamivel kevesebb. Iskolapénzt csak szeptemberben kell fizetni, még pedig évi 60—72 koronát, amit negyedévi részletekben kell törleszteni. A fővárosi községi reálisiskolákban (a IV. és VIII. kerületiekben) az iskolapénz első negyedévi részletét, 20 koronát már a beírásnál ki kell fizetni.

Az iskolapénzt egészében, vagy felelő részben az igazgatóknak van joga elengedni, ha a tanulóknak jó a bizonyítványa és szülője szegénységi, vagy vagyontalansági bizonyítványt mutat föl. Budapesten a tanulóknak mintegy husz százaléknál van joga az igazgatóknak az iskolapénz elengedését gyakorolni. Minthogy ez a husz százalék a magasabb osztálybeli tanulóknál közül kerülhet ki; ezért az igazgatók az I. osztályosok iskolapénzét csak ritkán engedik el. Ezt a kedvezményt azonban minden jogosult kérheti. Amely szülő három gyermeket küld magasabb iskolába, azt szegénységi bizonyítvány nélkül is felelő részben felmentik az iskolapénz fizetése alól.

— **Szerkesztő-változás.** A nagyváradi *Szabadosság* k. a vidék egyik legrégebb napilapjának szerkesztésében változás történt. *Hegeyi Márton* a biharmegyei szabadelvűpárt élnoke visszalépett a szerkesztés munkájától. A lap felelős szerkesztője máttól kezdve *Biró Lajos*, a mostani szerkesztő, a magyar zsrnalisztikának e derék tagja.

— **A tanítógyűlés.** A VI. egyetemes tanítógyűlésre már közel kétezer jelentkeztek, Ma egy küldöttség hívta meg *Borzeviczy Albert* közoktatási minisztert az egyetemes gyűlésre, aki rendkívül szívesen fogadta a meghívást. Megígérték még részvételüket *Zsilinszky Mihály* államtitkár, a székesfőváros hatóság részéről *Halmos János* polgármester és *Bárczy István* tanácsos.

— **Árva fuk nyaralása.** A Pesti Zsidó Fiuárvaház 220 növendéke *Csajági Béla* igazgató vezetése alatt ma érkezett meg Tahira a szüniei nyaralásra. A 13. haldnyí telepet *Deutsch Jakob* élnök buzgólkodására vette meg a pesti zsidó hitközség és 1897 óta itt üdülnek a kéthónapos vakáció alatt a növendékek. A kastély alkalmasan átalakították. Van benne kilenc tágas, cementelt és deszkával kipadlózott hálóterem, pompás veranda, mely ebédőlül szolgál, lakás az igazgató és a tanítók számára, a kastély mellett egy hold tágas, gyeves díóskert, ez a játszóhely; a Dunán uszoda. A 220 növendéket a megérkezés napján tizenkét csoportra osztották a könnyebb felügyelet végett, az étkezés és a kirándulások azonban közösek.

— **Az építómunkások bojkottja.** Az építómunkások, akik a mostani munkabérekkel elégedetlenek, kimondták a munkaadók ellen a bojkottot és erőszakkal akadályozták meg a dolgozni akarókat munkájuk elvégzésében, annyira, hogy néhol rendőri felügyelet alatt folyik a munka. Az építómesterek ipartestületet most fölhívták intézett a munkásokhoz, amelyben fölszólítja őket, hogy július 4-ikéig szüntessék meg a bojkottot, máskülönbön július 9-ikétől kezdve megszüntnek tekintik a január 29-ikén megállapított bérminimumot, munkabérossztyályozást és a bérfizetés tekintetében visszaállítja a régi állapotot, úgy, hogy az iparosok és segítők közötti viszony ismét szabad egyezkedés tárgya lesz.

— **Ünnepnapok Ós-Budavárán.** Ós-Budavárán az idén egyre-másra rendezi ünnepeit, hogy a főváros közönségét szórakoztassa. Szombat, holnap nagy japán ünnepély lesz a gyönyörűen díszített területen s egyuttal a Folies Comiques-ban az 59-ik jubileumi előadása az *Egy kis garazonból* című kacagató bohózatnak. Hétfőn, július 4-én fényes *amerikai ünnepeket* rendez *Friedmann* igazgató. Az amerikai színekkel gyönyörűen díszített területen lesz nagy díszfelvonulás 1000 ember részvételével. A nemzetiségek kongresszusa után jön a szárazföldi és tengeri haderő díszszemléje, majd Kossuth és Washington szobrának megkoszorúzása. Az utcai énekesek és táncosok produkciója után fényes tüzijátékban fog gyönyörködtetni a közönség. *Friedmann* igazgató különben

elhatározta, hogy az amerikai ünnepek jövedelmét a főváros szegény gyermekeinek adja s a területen levő Monte-Carlo jövedelméből is alapot létesít szegény gyermekek számára.

— **Sikkasztó ügynök.** *Kanitz Samu* ügynök *Goldfelder* Henrik budapesti kereskedő kárára 800 koronát elikkasztott s megszökött. A nyomozás adatai szerint a szökevény a horvátországi Samac község környékén rejtőzködik. Elfogatási parancsot adtak ki ellene. Az illető középtermetű, zömök, erős testalkatú, hosszas, barna arcú, haja, szemöldöke, szeme fekete. Szája széles, orra feltünően nagy és hajlott. Kis bajusza s rövidre nyírt körszakállja van. Sárga kemény félcilindert hord. Ruhája fekete, fehér csikkokkal.

— **Tarsas kirándulás.** A Ganz-gyár dal-körének tagjai vasárnap a Dunagőzhajózási Társaság *Sophie* nevű hajóján kirándulást rendez Visegrádra. A kirándulás hangversenyvel lesz egybekötve, *Hackl Lajos* zenetanár vezetése alatt.

— **Rendőri hírek.** *Virág József* marha-hajcsárt ma délen a vágóhídi lerakodónál felülte egy ökör s úgy vágta az egyik vaggonhoz, hogy a koponyacsontja eltört. A Szent István kórházba vitték. — *Sviato Mari* rendőri felügyelet alatt álló leány ma a Nefejeits-utca 48. számú lakásán haláltkön lötte magát. A Rókus-kórházban ápolják. — *Grün József* napszamos ma reggel összeesezett a feleségével szigony-utcai lakásán s közben teljesen leharapta felesége orrát. Az asszonyt, született *Schneider* Katalint a Rókus-kórházba vitték.

A waterlooi paripa.

Páris, június 30.

A Louvre lim-lomja között egy kőccal kitömött lovat találtak. A Napoleon lovat, amelyen a nagy hadverő császár a waterlooi csatateret szárguldotta be s amelyet, amint beigazolták, 1842-ben adott ajándékba egy *Greaves* nevű ur a National History Societynek. A manchesteri muzeum husz ével később becsomagolta a császár paripáját s irt melléje egy levelet. A levélben följánlotta a francia muzeumnak. Ott megnézték, megbámulták s aztán azt mondták, hogy akármilyen paripa volt is a megboldogult, mégsem való a milói Vé-nus és a szamokrati Nike társaságába s talán arra is gondoltak, hogy a Danaok már egyszer adtak egy bélt lovat ajándékba. Így került a paripa a lomtárba s onnan most ismét a nyilvánosság elé.

Napoleonról soknál többit irtak, de a me-moár-irodalom nem volt ilyen előzékeny a paripája iránt. Mialatt a császár hálozobóját és egyéb szó-báit gondosan kikutatták s nem rösteltek bele-nyulni a császári ház szemetes ledájába sem, gondosan kerülték az istállót, melyben a waterlooi paripa élte le napjait. Pedig bizonyos, hogy amint Napoleon az embereit elhasználta s aztán nem törődött velük többé, épp úgy yütte el lo-vait, melyeknek neve sem maradt meg az utókor számára. Bizonyos azonban az, hogy Napoleon nem volt gyöngéd paripái iránt s nem utánozta Caligulát. Lovait nem nevezette ki konzulnak. Mindössze csak kombinálni lehet a derék állat utolsó szerepléséről. Történelemírók tudós adalé-kai nem állanak rendelkezésünkre, de azért a waterlooi csata leírásaiból bizton lehet következtetni azokra a szenvedésekre, melyeket hazafias türessel viselt el. A történelemírók egytől-egyig azt bizonyítják, hogy Napoleon június 15-6tól 19-éig alig husz órát pihent s harminchétt órát ült a nyeregben. Hajnali 3 órakor, június 15-én ült a császár lóra — meséli Thiers — s csak esti kilenc órakor szállt le a nyeregből, a követ-kező két napon pedig alighanem használta lovat még hosszabb ideig. Ki tudná megmondani, hogy mennyi fáradságot szenvedett el ez a paripa? Bizonyára érezte, hogy ura nem olyan biztos a nyeregben, mint mások. Ha oldalában erős nyilalást okozott Napoleon sarkantuja, éreznie kellett, hogy Ney megint hibát követett el s hogy Grouchy, ez a Grouchy, akinek mindent megkellett volna menteni s aki mindent elrontott, még mindig nem jelent meg 34 ezer emberével a csata-mezőn. Hirtelen erős ráncigálást érezhetett sze-gény, amiből meg kellett tudnia, hogy a késle-kedő és finom Grouchy helyett a goromba Blü-cher villámgyors katonái rontottak elő. Mikor

asztán estére hajolt az idő, láthatta, hogy mint tömörülnek köréje a császár hü granátosai s hallhatta a győzedelmes porosz huszárok kiáltásait és lovaiknak örömtelt nyeresét. Ezen a csatamezőn a minap állították föl a franciák a „megszelített sasmadár” szobrát. Erre az ünnepélyre kutatták ki a császár lovát s kikutatták minden tanuját a véres napnak. Még egy vén francia asszonyt is, aki azt állítja magáról, hogy a csatánapján ifju volt és szép és látta az ütközetet. Mikor megkérdezték, hogy mit látott hát, azt felelte, hogy látta, amint a csata után a halottfosztogatók levagdalták a hősök ujjait, elrabolták gyűrűiket, ki tudja, ez az egykor szép és fiatal asszony is hol olvasta ezeket a részleteket? A lőről persze ez az asszony sem tudott semmit. Sőt a hadsereg muzeumában, ahova időközben föllátták, sem tud senki semmit mondani a paripáról. Legfeljebb annyit, hogy sehol a világon nem érezheti magát jobban ez a paripa, mint a hadsereg muzeumában, ama hely közelében, ahol maga a császár aluszsza dicőséges álmait, márványsírijában. A lóra egy ifju őrmester vigyáz, aki a kérdézők előtt megáll s miközben zavartan pödörgeti szöke bajuszát, mosolyogva kérdi:

— Hát igazán azt hiszi, hogy a császár lova?

Aztán elbeszéli, hogy a paripa még egy nagy fűdében fekszik és nincs kipakolva. Nemes tagjai szénával vannak beburkolva. Egyébként szürke színű, arabs mén, ami növeli történelmi jelentőségét, mert a csatafestők mindannyian szürke lovat festettek Napoleon alá. De a tudósok nem igen bíznak a dologban s nem tartják lehetetlennek, hogy valamely császári lovász ült a paripán s hogy ez a waterlooi csata napján békésen s jámboran ropogtatta az élébe tett zabot.

A derék őrmester a tudósokra toltja mindezt, ami tárgyilagosságot bizonyítja. A történelmi legendákkal úgy vagyunk, mint a spiritiszták s médiummal. Vagy hisznek vagy nem lehet beszélni a dologról. Higgyük hát, hogy ez a paripa Napoleon paripája volt, bár bátran föltehetjük, hogy a paripa — nem paripa. Csak egy közönséges, egyszerű ló.

A visszaküldött jeggyürü.

— Szerelmi dráma a tisztviselő-telepen.

Budapest, július 1.

Megrendítő szerelmi dráma történt ma reggel a fővárosban. Egy fiatal jogakadémiai tanár agyonlőtte egy fővárosi reáliskolai tanárnak tizenkilencszentűs, szép leányát s azután a saját életét pusztította el. Az áldozatok vőlegény és menyasszony voltak, de a frigyét a szülők felbontották, mert időközben megtudták, hogy a különben derék, türelmő fiatalember beteg, súlyos beteg s gyógyulást is aligha találhat. A boldogtalan ember erre elutazott Lipikre, ahol belefogott a kurába, de alig kétheti ottidőzés után abbahagyta a gyógyulást; visszatért a fővárosba s itt ma reggel rettenetes drámát rendezett a volt menyasszonya lakásán.

A tisztviselőtelepen, a Delej-utca 1. szám alatt van dr. Kremmer Antal tanárnak a lakása. Dr. Kremmer a IV-ik kerületi főreáliskolában tanít. Két fia és egy leánya volt, a 19 éves Ilonka. Nem messze tőlük, a Héderváry-utca 10. szám alatt lévő villában lakott Mauritz Rezső királyi tanácsos, címzetes főigazgató, a feleségével és két fiával, Antallal és Gyulával. A két család jó ismeretségben volt egymással. A tisztviselőtelepi kaszinó egyik mulatságán ismerkedtek össze mintegy három éve s Mauritz Gyula már akkor szerelmre lobbant a még csak 16 esztendő Kremmer Ilonka iránt. Mauritz Gyula akkor még tanárjelölt volt. Az első találkozás óta mindennapos vendége lett a Kremmer tanárnak házában s körülbelül egy évvel ezelőtt megkérte a leány kezét.

Kevésell az eljegyzés után Mauritz édesapja meghalt s az özvegy fiával együtt beköltözött az Üllői-ut 105. számú házába. A boldog vőlegény innen is mindenaj kijárt menyasszonyához a tisztviselőtelepre.

Félévvel ezelőtt Mauritz Gyulát, aki időközben letette a tanári vizsgát, kinevezték az

eperjesi jogakadémia tanárává. A gyors és nem várt szép jövő boldoggá tette a fiatalembert. Öröme azonban egy ürömecepp vegyült, az, hogy el kellett válnia a menyasszonyától, akit az imádságig szeretett. Januárban utazott el Eperjesre. A fiatalok ettől fogva naponta leveleztek egymással s e levelekből mindig a kiolthatatlan szerelme áradt ki; Mauritz, amikor csak tehetett, felrúndult a fővárosba, hogy menyasszonyát láthassa.

Körülbelül egy hónappal ezelőtt történt, hogy a fiatal jogakadémiai tanár nem kapott választ a levelére. Még két-három levelet írt, mert azt hitte, hogy a menyasszonya beteg, de nemsokára megkapta a lesújtó választ. Visszaküldték a jeggyürüjét — minden írás, minden magyarázat nélkül. Azt mondják, hogy ez az eset annyira lesújtotta a fiatal tanárt, hogy eszméletlenül roskadt össze.

Másnap szabadságot kért s Budapestre utazott. Szinte félőrülten rontott be a Kremmerék lakásába, hogy magyarázatot kérjen. Itt azonban újabb meglepetés várta. Volt menyasszonyát a zongoránál találta. Mellette állt egy fiatal, dőlő honvédönkéntes, akiben jóbarátját, Battlay Géza törvényszéki aljegyzőt ismerte föl. Kérdőre vonta a leány szüleit, de ezek megtagadtak minden felvilágosítást a gyürü visszaküldésére vonatkozólag.

Mauritz megszégyenülten hagyta el a házat s elment a tisztviselőtelepi kaszinóba, ahol több barátjának panaszkodott, hogy milyen méltatlan megbántás érte.

— Ez a Battlay Géza ütött ki a nyeregéből, de meglátjátok, hogy lelövöm!

A jóbarátok nem sok jelentőséget tulajdonítottak a izgatott embert, hogy rendbe hozhatja még a dolgát a leánynyal. Mauritz Gyula ettől fogva vissza se ment Eperjesre. Itt lakott özvegy édesanyjánál az Üllői-uton s egész napját azzal töltötte, hogy volt menyasszonya ablaka alatt sétált. Minden áron beszélni akart a leánynyal, mert azt hitte, hogy visszahódíthatja magának. A találkozások azonban csak a mult szombaton sikerült, amikor a kaszinóban hangversenyt rendeztek. Itt találkozott Mauritz Kremmer Ilonkával. Sokáig beszélgettek s többen hallották, amint a leány ezekkel a szavakkal vált el volt vőlegényétől:

— A szüleim így akarják, nyugodjunk bele a változhatatlanba... De azért mi jó barátok maradunk.

A szerencsétlen fiatalember biztatásnak vette ezt a kijelentést s s tegnap ismét ott sétált Kremmerék háza előtt. Amikor a leány meglátta, kinyitotta az ablakot és beszédbe ereszkedett vele. Sokáig beszélgettek így és többen látták, hogy Mauritz a beszélgetés végéig lesujtva, szomorúan távozott.

Mauritz a tegnapi éjszakát nem töltötte otthon. Reggel felé ment csak haza, mámorosan. Magához vette revolverét és távozott. Családja előtt nem tett semmiféle célzást sőtét szándékáról.

Reggel kilenc óra tájban beállított Kremmerék tisztviselőtelepi házába. A kertben Kremmer nélt találta, aki éppen reggelizett. Dr. Kremmer, akit hónapok óta veszedelmes vesebaj gyötör, ágyban fektült. Mauritz szinte ünnepélyes hangulatban köszöntötte Kremmerét:

— Nagyságos asszonyom, bucsuzni jöttem! Pár percig beszélgettek, majd a következő szavakkal fordult Kremmeréhez:

— Remélem, megengedi, hogy Ilonkától is elbucuszam. Hosszu utra megyek.

Kremmer né tiltakozva felelt:

— Nem lehet. Ilonka még alszik.

Mauritz ebben látszólag megnyugodott. Azonban nemsokára engedelmet kért, hogy a lakásba valamiért felmehessen s választ sem várva felsietett. A járást ismerte. Egyenesen Kremmer Ilonka szobájába tartott, aki még nyugodtan aludt, mert éjszaka beteg édesapját ápolta. Előrántotta revolverét és közvetlen közelből kétszer a leányra lőtt, majd pedig maga ellen fordította a fegyvert és szintén két golyót röpített az agyába.

A másik szobában beteges fekvő Kremmer a

lövészek zajára kiugrott a betegágyából s leánya szobájába futott, de a rettenetes dráma láttára eszméletlenül esett össze. A lövészek zajára a kertből besietett Kremmer né is, de rümelében ő is elájult.

Orvosokat hívtak s a mentőket is értesítették a rémes tragédiáról, de a mentők csak dr. Kremmer és feleségét tudták életre ébreszteni, dr. Mauritz és a szép Kremmer Ilonka már meghaltak. Dr. Kremmer állapotában a tragédia után olyan súlyos komplikációk álltak be, hogy életéért komolyan aggódnak az orvosok. A két holttestet a rendőrség kiszállította a törvényszéki orvostani intézetbe.

A szerelmi dráma motívumairól ismerős körökben különböző véleményeket alkotnak. Sokan azt mondják, hogy dr. Mauritz iszákos ember volt s a leányt ezért nem akarták feleségül adni hozzá. Mások meg azt mondják, hogy olyan vérbetegség támadta meg a szervezét, amelyből nincs menekülés s ezért nem adták hozzá a leányt. Orvosa, aki tudta baját, állítólag közölte ezt Kremmerékkel, akik erre felbontották az eljegyzést.

SZÍNHÁZ, ZENE

** A kaposvári színházi affér. A kaposvári színházi affér dolgában P. Márkus Emília, a Nemzeti Színház illusztris művésznője a következő nyilatkozatot teszi közzé:

A mai lapokban a kaposvári vendégjátékról különféle híreszteltek. Magamat védelmezni nincs szükségem, Nádasí igazgatót támadni nem szándékozom, csak Kaposvárról való hírtelen távozásom igazi okát akarom feltárni. Két estén át tele színház előtt játszottam, a nélkül, hogy tiszteletdíjamat, amelyet ügynököm levélbeli megállapodása szerint mindig az előadás estéjén kellett volna az igazgatónak kifizetnie, megkaptam volna. A hirdetett harmadik előadás napjának reggelén Egri titkár e szavakkal nyitott be hozzám:

— Nagy baj van, nagyságos asszonyom! A mai előadást alig lehet megtartani, mert csak öt forint van a kasszában.

En nem értettem a dolgot. De hiszen tegnap és tegnapelőtt nagy ház volt, — mondtam. — Az csak úgy látszott — mondotta a titkár. — Csupa szabadjegyes volt.

Ez után az illetlen és modortalan beszéd után nyugodtan azt mondtam, hogy én nem akarom az igazgató kárát, lemondok a harmadik előadásról és csak a két esti föllépési díjamat kérem. E föllépési díjakra este 1/2 óráig várakoztam, hiába; ezután elment a leányom az igazgatóhoz, kérte, de eredménytelenül. Az igazgatóval többé nem beszéltem, a 1/2 órai vonta után Kaposvárról elutaztam. Ez a vendégszerelése bus, de igaz története.

P. Márkus Emília.

** Magyar művész — a bécsi operában. Sebeők Sárkát, dr. Sebeők Antal nyitrai honvéd főtörzsorvos leányát, aki pár évvel ezelőtt a budapesti országos zenekadémián Maleczkyné tanárnőnek volt kedvelt tanítványa és Budapestben is több hangversenyen feltűnt gyönyörűen képzett mezzoszoprán hangjával, a bécsi konzervatóriumban kitűnő sikerrel végzett Papier Róza tanárnő vezetésé alatt, most a bécsi udvari opera hat évre szerződött. A fiatal művész a jövő szezonban kezdi meg az operánál való működését.

** Vendégszerelések. A jövő hét folyamán érdekes vendégszerelések lesznek a budai színházban. Szoyor Ilona a jövő héten fejezi be több estére terjedő vendégjátékát. Rózsahegy Kálmán a Sasok és a Charley néjje című boházatokban fog fellépni. A hét végén Kovács Mihály lép fel.

Nyíltér.

KRISTÁLY

természetes hidrocarbonátos ásványvízforrás, mely szénával telítetik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Védőre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzéket a Szt. Lukácsfürdő Kútállattól, Budán.

KRISTÁLY

Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Ideal IRÓGÉP

azonnal és állandóan látható írással! Prospektust és írásmintát küldenek:

Schott H. és Donath Epest, Erzsébet-körút 1. Telefon 62-45.

Császár-fürdő

nyári és téli gyógyhely
200 kényelmes lakó-szobával.

Budapecsten. Elsőrangú kő- és homokvízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb tusfürdővel, pompás ásványvízszódaikkal, kő- és kádfürdőikkel. — A legszolidabb kezelés. Prospektus ingyen és bérmentve.

Szénsavban és egészséget helyreállító anyagokban

leggazdagabb ásványvíz bebizonyíthatólag a

Rohitschi „Tempelquelle“.

SPORT

Az olimpiai versenyeik. A *saint-louisi* világiállítás kapcsolatában ez idén tartják meg a harmadik újkori olimpiai játékokat, amelyek az amerikaiak ismert ötletes rendezése mellett nagyszabásúaknak ígérkeznek. Az első újkori olimpiai játékok tudvalegőleg 1896-ban *Athénben* folytak le, másodizben pedig 1900-ban voltak *Párisban*. A magyar ifjak mindkettőben tevékeny részt vettek és az eredmény az volt, hogy a nagy nemzetek versenyében szép sikerrel állták meg helyüket. Az olimpiai mozgalmak első nagyobbszabású eseménye július 10-én, vasárnap lesz a csömörúti verseny pályán, amikor is az atléták próbaverenyére fog lefolyni. E viadalon az összes számotérvő magyar atléták vesznek részt s ennek eredményétől függ, hogy a magyar olimpiai bizottság kiket fog Amerikába küldeni.

A Műgyetemi Football-Klub lawn-tennis-osztálya által rendezett tennis-handicap-verseny eredménye a következő: 1. Ziperovicszy Ferenc — 4 2 : 6, 6 : 4, 6 : 3, 6 : 4. 2. Máté Pista — 30-2 6 : 3, 6 : 4. 3. Kaufmann Irma 0 4 : 6, 6 : 3, 6 : 2 megverte Lindner Ernőt.

Alagi versenyeik. Különös meglepetéseket nem hozott az alagi versenyeik negyedik napja. Csak a 4000 koronás nyári díjért futott verseny ígérkezett érdekesnek, de ott is a favorit győzött. A részletes eredmény a következő:

I. Hároméves nyeretlenek versenye. Díj 1800 korona. Távolság 1600 méter. Gróf Pejacevich A. Ezaz-ja (Pretzner) első, Mrávik P. Angolna-ja (Boeckai) második, Mrávik P. Szonok-ja (Ulrichhefer) harmadik. Azután: Garas, Hangyár. Totalizátor: 10 : 60. Helyrefogadások: I. 50 : 84. II. 50 : 64.

II. Eladók handicapja. Díj 1800 korona, távolság 1400 méter. Mr. Albert Wood Winje (Pretzner) első, Mrávik P. Molochja (Boeckai) második, Sehey P. százados Oczija (Hujber) harmadik. Azután: Melinit, Generális, Fogoly, Mardonius, Servus Brezina, Balga. Totalizátor: 10 : 69. Helyrefogadások: I. 50 : 122. II. 50 : 268. III. 50 : 250.

III. Nyári díj. Díj 4000 korona. Távolság 1600 méter. Gróf Degenfeld I. Futótűze (Janek) első, Egyedi Lajos Lottója (Martinkovics), Mr. Wood Kozákja (Pretzner) harmadik. Azután Valus, Donald, Vinga, No-good, Match-boy. Totalizátor: 10 : 34. Helyrefogadások: I. 50 : 62. II. 50 : 66. III. 50 : 118.

IV. Szentendrei gátverseny. Díj 5000 korona. Távolság 2400 méter. Blaskovich E. Eizi-Buzija (Csompóra) első, mr. Withe Somerfrischeje (Sejbal) második, Schossberger L. Kinosja (Kapusek) harmadik. Azután: Hamar, Orecus, Augustin. Totalizátor: 10 : 26. Helyrefogadások: I. 50 : 72. II. 50 : 70.

V. Nyeretlen kétévessék eladóversenye. Díj 1800 korona. Távolság 1000 méter. M. Krausz L. Foglalója (Vajda) első, gróf Eszterházy M. Önkéntes urja (Jedlicka) második, gróf Batthyány E. Mind meje (Janek) harmadik. Azután: Megyer, Mente, Ragusa, Rizi-Bizi, St. Gellert, Barázás, Oyster. Totalizátor: 10 : 69. Helyrefogadások: I. 50 : 82. II. 50 : 168. III. 50 : 66.

VI. Tétényi handicap. Díj 1800 korona. Távolság 1200 méter. Gróf Wenckheim D. Amarra-ja (Martinkovics) első, Györgyei M. András-a (Janek) második, gróf Pejacevich A.

Valkenwaard-ja (Pretzner) harmadik, Schossberger L. Páros-a (Pache) negyedik. Azután Belle of Hernalis, Barkóczy, Derec, Deserteur, Totalizátor: 10 : 85. Helyrefogadások: I. 50 : 74, II. 50 : 78, III. 50 : 152.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Bankigazgatók bűnpöre. *Berlinből* táviratozzák: A megbukott *pomerániai* bank igazgatóinak bűnperében ma *Schultz* igazgatót három és *félévi fegyházra* és 40.000 márka kártérítésre, *Romeik* igazgatót *háromévi fegyházra* és 6000 márka kártérítésre ítélték. A büntetésbe minden vádlottnak beszámították a kétévi vizsgálati fogságot. A harmadik vádlottat, *Bohl* építészeti tanácsost felmentették.

§§ Az utonálló. Egy elzúllott géplakatos, *Torma Ernő* állott ma az esküdtészek előtt. Azzal vádolta alaposan az ügyész, hogy február 13-án, délután öt óra tájban a Gomb-utcában ráesett *Zeisler Imrere*, a Beck és Gergely-féle gyár vezetőjére s revolverlővéssel megsebesítve, elrabolta tőle a pénzeszközait, amelyben *Zeisler* a munkások hetibéretét vitte a gyárba. Az esküdtek marasztaló verdiktje alapján a törvényszék *élevi fegyházra* ítélte a vádlottat.

TÁVIRATOK

London, július 1. *Edvárd* király ma délután ideérkezett és a Buckingham palotába hajtatott.

A Dreyfus-ügy fejleményei.

Páris, július 1. A tegnapielőtt letartóztatott *Rollin* ezredes, *Francois* százados és *Marchal* százados ellen a katonai büntetőtörvénykönyv 248. szakasza alapján vádat emeltek katonai pénzek eltulajdonítása miatt. Azt mondják, hogy a nevezett tiszték midőn kihallgatták őket amaz iratok tekintetében, amelyekért állítólag osztrák kémügynököknek 25.000 frank fizetett, ellenmondásba keveredtek. Különböző okmányokat soroltak fel, ezek közt egy külföldi fegyverre vonatkozó tervet. Ez ellenmondások miatt, valamint tekintettel arra, hogy az említett okmányok nem igazolnak 25.000 frankos kiadást, Cassel százados elrendelte letartóztatásukat.

A kapucinusok kiutasítása.

Nantes, július 1. A kongregacionista birtokok likvidátora ma két század gyalogság, másfélszázad dragonyos és 40 csendőrségi segítségével végrehajtotta a kapucinusok kiutasítását. A kolostor összes ajtóit felkeltt fészíteni és a szerzeteseket egyenként erőszakkal eltávolítani. A kolostor őrizetere gyalogságot hagytak hátra

Millerand megsértése.

Páris, július 1. A kamarában *Leggues* interpellálni óhajt amaz intézkedések tekintetében, amelyeket a kormány tenni szándékozik azzal az államügyészszel szemben, akinek a Chabertnél foglalt iratokról szóló jelentésében vádak foglaltatnak Millerand ellen.

Vallé igazságügyminiszter azt kívánja, hogy az interpellációt halasztsák el a vizsgáló-bizottság indítványainak tárgyalásáig.

Millerand ragaszkodik a haladéktalan tárgyaláshoz, mert a kormány befolyásolta az államügyész jelentését. Vallé igazságügyminiszter tiltakozik Millerand gyanasításai ellen.

Combes miniszterelnök kijelenti, hogy az államügyész szerencsétlen kifejezést használt, mely Millerand jogos ellenmondását idézte elő. E felett azonban sajnálkozását fejezte ki. Erre a miniszterelnök kivánságára a kamara elnapolta az interpelláció tárgyalását.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 1. Az osztrák Vörös Kereszt-sorsjegyek húzása. A mai nyereményhúzáson a 20.000 koronás főnyeremény a 2366 sor. 2 sz. a 2000 koronás nyeremény a 11.412 sor. 16 sz. sorsjegy nyerte meg. 1000 koronát nyert 9216 sor. 30. sz. és a 11.885 sor 31 sz.

Bécs, július 1. Ma alakult meg az első osztrák-magyar kölcsönítető-gyár részvénytársaság. Elnökké báró *Biedermann* Róbertet, alelnökké *Neurath* Lajost és *Szirmay* Oszkárt választották meg. A társaság Svájcban és Németországban új reservoirokat fog létesíteni, hogy a kivitt nagy arányokban folytathassa és fejlesztesse.

Trieszt, július 1. A *Folo* és *Morpurgo* bankház felszámol. A cég 1860-ban jött létre s főképpen eszkompt-és deviz-üzletekkel foglalkozott.

Bécs, július 1. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladott buza tiszavidéki 78—81 kg. 9.45—9.95 K.; bányási 76—79 kg. 9.05—9.50 K.; mosoni és győri 76—78 kg. 9.05—9.35 K.; tót felvidéki 75—78 kg. 8.90—9.80 K. Rossz: tót felvidéki 72—74 kg. 6.70—7.—K.; pestmegyei 72—74 kg. 6.65—6.90 K.; különféle magyar áru 71—73 kg. 6.40—6.65 K.; osztrák 71—74 kg. 6.65—6.85 korona. — Árpa: 6.25—6.50 K. és 5.75—6.10 K. Tengeri: 5.50—5.70 K. Magyar zab 5.95—6.80 K.; válogatot 7.30 korona.

Bécs, július 1. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 642.25, Magyar hitelrészvény 750.50. Bécsi bankgyesület 279.—. Union-bank 512.25. Ländlerbank 517.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 426.—. Déli vasut 79.50. Elbavölgyi vasut 423.50. Északnyugati vasut-részvény —.—. Dohányrészvény 345.50. Rimamurányi vasut 491.50. Alpési bányarészvény 419.25. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.25. Osztrák koronajáradék 97.10. Lombard 128.75. Török sorsjegyek 117.40. Német birodalmi márka 117.38. Napoleon d'or 19.01.

Berlin, július 1. (Eesti forgalom.) 4/10-os magyar aranyjárdék —.—. Magyar koronajárdék 97.70. Osztrák hitelrészvény 201.90. Osztrák-magyar államvasut 135.40. Déli vasut 16.90. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Osztrák bankjegy készpénz —.—. Buchstiehradl —.—. Orosz bankjegy 216.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, július 1. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távira.) Arályomak májusra. Eesti forgalom. Osztrák hitelrészvény 202.—. Osztrák-magyar államvasut —.—. Déli vasut 16.90. Német bank —.—. Disconto —.—. Drezdai bank 150.60. Berlini kereskedelmi bank —.—. Gelsenkircheni 217.10. Harpeni 189.10. Laura-kohó 252.—. Olaszjárdék —.—. Hiborna 209.—. Az irányzat szilárd.

New-York, július 1. (Terményszéde.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 10.85 (10.85). Júliusra 10.12 (—). Okt-ra 10.40 (10.65). New-Orleansban helyben 11.1/16 (11.1/16). — *Petróleum*: Stand white New-Yorkban 7.95 (7.95). Stand white Philadelphában 7.90 (7.90). Refined in Cases 10.65 (10.65). Credit Balances at Oil City 1.57 (1.57). — *Zsír*: Western steam 7.40 (7.30). Robb és Brothers 7.25 (7.25). — *Tengeri irányzata* állandó. — Júliusra 53.3/8 (53.1/8). — Okt-ra 53.3/4 (53.1/8). — Dec-re — (—). — *Buza* irányzata állandó. — Piros ősi helyben 107.— (107.—). — Júliusra 89.3/8 (89.3/8). Szeptemberre 85.1/8 (85.1/8). — Dec-re 85.1/8 (85.3/8). — Májusra — (—). — *Gabona* szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kacé*: fair Rio 7. sz 7.— (7.1/8). — Júliusra — (5.75). Szept-re 6.05 (6.50). — *Liszt*: Spring Wheat clears 3.85 (3.85). — *Cukor*: 3/10 — (—). — 3/16. — *Őn*: 25.87—26.12 (25.70—26.—). — *Réz*: 12.62—12.75 (12.62—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, július 1. (Terményszéde.) (Zárlat.) Buza irányzata állandó. Jul-ra 85.3/8 (85.1/8). Szept-re 81.1/8 (81.1/4). — *Tengeri irányzata* állandó. — Júliusra 47.1/8 (47.1/8). — *Zsír*: Júliusra 7.12 (6.95). Szept-re 7.27 (7.1/8). — *Szalonna* short clear 7.37 (7.37). — *Sertés*hús: Júliusra 11.97 (11.70). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Napló: Szombat, július 2. — Római katolikus: Sarolta. — Protestáns: Sarolta. — Görög-ország (június 19.): Judás. — Zsidó: Thamusz 19. Sabbath Pinchasz. — Nap két: 3 óra 52 percek. — Nyugszik: 7 óra 43 percek. — Hold két: 10 óra 11 percek este. — Nyugszik: 8 óra 27 percek reggel.

A miniszterek nem fogadnak. A képviselőház háznagya fogad 11—12 óráig. Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Ba lépő-díj 50 fillér.

Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

A földtani intézet múzeuma a Stefánia-úton nyitva 9—14g. Belépődíj 1 korona.

Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—12-g.

REGÉNY

TIKKASZTÓ NAPOK

— ELBESZÉLÉS —

(5)

Leültem a lépcsőre és azon gondolkodtam, amit kevéssel azelőtt láttam. Előttem a napfényben ott volt megint minden az ő rendes minden-napiságában, odabenn pedig egy összekuporodott alak ült, arca elé tartva tragikusan a kezét. Valami megfoghatatlan lappangott a déli óráknak ebben a hallgatóságában.

Aztán előkerült az apám, fehér köpenyében burkolódzva, arca kissé ki volt pirulva a mosakodástól.

— Bizonyosan szídsz már — mondotta vidáman.

Utközben szereteremelőtlan foglalkozott velem. Komolyan beszélt velem családi ügyekben. Örült Ellita jó pártijának. Az olyan erős lelkületnek, mint amilyen Ellita, nem volt üdvös, hogy ott tengődjék a falusi magányban és a kiesinyes viszonyok közt megőrülődjék. Az ilyen nőknek künn a nagy világban, magas, hüvös talapzaton kell állaniok, különben a lelkük beteg lesz.

Warnowban a néni nagy toaletthen ült vendégei között a verandán; mellette volt Teifen, az udvari marsall, szénfeketére festett hajjal, szenvedhetetlenül erősen parfümözve. A leányokon fehér ruha volt, övükben róza, az urak tubarózsát tűztek a gomblyukba. A vadászóló indiái remegő árnyakat vetettek mindezekre a színekre s zöldesszürke színűkkel az arcokat halványabbá, a szemeket sötétebbé tették. Az öreg Marsow gömbölyű potrohára fehér selyemmellény borult és nagyon hangosan rosszakat beszélt a miniszterekről. Közben a néni panaszos hangja valami Bethusi-Huk grófnőről beszélt, aki több évvel azelőtt nagyon barátságos volt hozzá. Ellita oldalvást ült. Elgondolkozva simogatta legyezőjének tollait és az ő szép, kedvetlen arcát mutatta.

— Mindannyian elmaradhattatok volna — ezt lehetett róla leolvasni.

— Hol van a véglegény? — kérdezte apám.

Azt mondták, lenn van Gerdával a kertben.

— Annak nem is elég az egyik testvér — dörgött az öreg Marsow hangja.

Senki sem nevetett ezen a tapintatlanságon.

— Nem mennél le értük, Bill? — kérte Ellita.

Ott lenn találtam őket a hintánál. Went hintázott éppen. Nagyon magasra repült, csaknem a fa ágai közé. Makulátlanul előkelő volt, uniformisában karesura szorítva, feje a napban mintha aranyal lett volna behintve. Gerda felnézett hozzá, ajka félig nyitva, tágra meresztett szeme mintha valami izgalmas álomba vesztett volna. Kezét a keblére tette, olyan mozdulattal, amelyet még nem tapasztaltam nála. Egyszer erősen szorította rá a kezét jobb keblére. Nem vette észre, hogy mellette vagyok, féltékenységem egészen nyomoruságossá tett.

— Jó napot, Gerda — szólaltam meg rekedten.

Összerezent és olyan embernek az elégedetlen pillantásával nézett rám, akit az álomban zavartak meg. Ez mind a két Warnow-leányban megvolt, hirtelen olyanok tudtak lenni, mint a haragos fiúk.

— Ah, te vagy, Bill!

Ez bizony egy cseppet sem hangzott barát-ságsan.

— Hintáztok? — kérdeztem, e sak hogy mondjak valamit.

— Igen... Nézd csak! — felelte Gerda, aztán felnézett és az álomosoly megint kiült az arcára.

Went abbahagyta a hintázást és hagyta, hogy a hinta nyugvásba lendüljön. Könnyedén odatámaszkodott az egyik rudhoz s nagyon előnyösen érvényesítette az alakját. Nekem ellen-szenes volt, amint ott állott és Gerdától bámul-tatta magát.

— Ahelyett, hogy hintáznál, jobb volna, ha a társaságnál lennél — szólaltam fel hozzá. — Ellita kérdezősködött föléd.

Leugrott a hintáról.

— Ellita küldött? Bosszus? — kérdezte.

— Persze, hogy az — hazudtam.

— Ugy... ugy: no hát akkor előre megyek.

Ugy láttam, hogy olyan, akár valami remegő iskolásfiú. Futva sietett a ház felé. Kárörvendően nevettem.

— Fél tőle — jegyeztem meg.

— Ó! Ugyan, mi jut az eszedbe?

Haragosan fordult el tőlem Gerda és leült a padra. Aztán gondolataiba merült.

— Micsoda sok megbeszélési valótok van nektek egymással? — kérdeztem ingerülten.

— Ellitáról beszélünk természetesen, mindig csak róla — felelte Gerda, még mindig elmélyedve. Wentről nagyon sokat gondolkodtam.

— Inkább maga gondolkozzék magáról.

Olyan dühös voltam, hogy egy jávorfalevelet kellett szétmarcangolnom a fogammal.

Gerda felnézett. Igazi aggodalom tükröződött az arcán, az elámulásnak és a segítségért való esdésnek a kifejezése. A szeme megnedvesedett:

— Miért beszélsz így? Hiszen tudod...

— Mit szomorít ő téged? — dörögtem bátorlatlanul.

A szerelem összeszorította a torkomat. Legjobb szerettem volna magam is sirni, ha illet volna.

Gerda beszélni kezdett, gyorsan és panaszosan. Nem az én kedvemért beszélt, de ki kellett mondania:

— Hát miért olyan rossz hozzá Ellita? Hiszen Went szereti. És most már elmehet innen, ki a világba. Hiszen ezt akarja. Went csak jót tesz neki. De hát Ellita mindig ilyen volt, tudom, most már nem lesz elhagyatva és szegény.

— Szegény?

— Igen, Ellita azt mondja, hogy szegények vagyunk.

— De hiszen nálatok minden olyan finom

— vettemet közbe.

— Ah! — felelte Gerda. — Ez csak a mama végett van, mert az udvarnál volt, még pedig *beauté*, hát meg kell lenni.

— Ah, ugy, az akkor volt, amikor olyan borzasztó mélyen dekoltálta magát, mint azon a nagy képen, a szalonban — hagytam helyben.

— Ne ostobáskodjál — förmedt rám Gerda — Bizonyosan szegények vagyunk és azért kell mindig itt kuksolnunk. És ha főúvács van és senki nem jön hozzánk és a szobákban fülnek a kályhák és későn gyujtanak világot, akkor Ellita bejárja a szobákat, fel és alá, mint valami jegesmedve és nem beszél senkivel és csak néz rám és a matuzára haragosan.

Vagy a szobájába megy és órákhozsat bolerót táncol egymagában, éjszaka pedig sir. Mindig hallok a szomszédságomban. Nagyon sajnálom, de van is ok az aggodalomra. Mert hiszen most már megvan mindene, hát miért nem boldog? Miért gyötri Wentet? Miért sir éjszaka-kánként? Miért táncol még mindig bolerót egymagában? — Most már könnyek jelentek meg Gerda szempilláin, gömbölyű csöppek, amelyek a napfényben csillogtak: — Igen... körülöt-tünk most valami szomorú dolog történik mindig. Nem tudom, hogy micsoda.

Minderre semmit sem tudtam felelni. Megragadtam hát Gerda kezét és csókolni keztem de ő visszahuzta:

— Bill, ne légy neveltséges. Gyere inkább és hintázzál.

Felült a hintára, a fejét hátravetette, elragadtatástól csillogó szemmel nézett fölfelé, csak fehércipős lábasokká mozogott idegesen és nyugtalanul. Miközben ide-oda lépkedett a hintát, tovább szóttem szomorú gondolataimat: Persze, hogy szerelmes volt Gerda Wentbe. Sirt érte, most ő rá gondolt és izgalmas, szomorú perceket szenvedett át vele, én pedig csak egy semmitmondó iskolásfiú voltam, akinek dolgozni kellett és aki nem számított. Ez annyira bántott, hogy nem tudtam tovább hintázni.

— Mért nem hintáznál? — kérdezte Gerda kiközkenve az álmodozásából.

— Mert nem akarok — feleltem. — Mert...

— Valami kegyetlenséget kerestem, amit neki mondhassek: — Mert semmi hasznom sincs abból, hogy hintázzalak s ezalatt még jobban gondolhass a te Wentedre.

— Wentemre?

Gerda elpirult, mint mindig, amikor megharagudott, meleg centifoliaszínű hullám volt ez, amely a hajgyökerek fehér tövéig ért.

— Ugy van, ti mindannyian szerelmesek vagytok ebbe a majomba.

Fájt, hogy ezt mondtam, de ki kellett mondanani.

Némán szállt le Gerda a hintáról, megigazitotta övszalagját, aztán indulásra készen, olyan hangon, amelyből megfontoltság és nagykorúság csengett s amely messzire eltávolított Gerdától, ezt jegyezte meg:

— Tudod Bill, amióta egymagában ténfereg itt Warnowban, meglehetősen rossz tempóid vannak. Sajnálom, hogy beszéltem veled.

— Kérem — feleltem dacosan.

Gerda elment. Egy ideig ott ültem még a padon. Tehát az egyetlen örömöm, amelyre ezen a nyáron számíthattam, szintén odavolt. Még ahhoz sem volt jusom, hogy derekasan szerelmes legyek. A többiek szeretlek és őket is szeretlek, megvoltak a maguk titkai és örögei; nekem csak az én penészes könyveim maradtak meg. Mert ha Gerda azt mondta, hogy rossz tempóid vannak, akkor az nem volt csak olyasvalami, amit egyszerű fájdalomnak lehetett volna nevezni. No, hát majd meglátják. Majd csak kifundálok én valamit magamnak!

Az ebédnél borba akartam fojtani a nyomoruságomat. Ez megint egy kis ünnepies hangulatot öntött belém. Nagyon viganak találtam a hosszú asztalt. Ha a rózsabokréták fölött a leányarcokra esett a pillantásom, nagyon fehérnek láttam ezeket az arcokat, a nyugtalan fényű szemekkel és a tulságosan vörös ajkakkal. Minden reszkett a szemem előtt. Nevetnem kellett és nem tudtam, hogy min. A két Marsow-leány között ültem. Kővér, fehér válluk kabátom ujját horzsolta. Ugy véltem, hogy érzem a gömbölyded leánytestek melegét. Sokat vihogtak azon, amit mondtam nekik.

Apám pohárköszöntőt mondott. Miközben ott állott, tubarózsával a gomblyukában, kezében a pezsgős-pohárral a kissé elmosolyodott, amikor a többiek nevettek a vicein, arra az alakra próbáltam gondolni, ott a dolgozószobában. De ugy tetszett nekem, mintha ennek a két alaknak semmi köze sem volna egymáshoz.

Az ösökről beszélt s a házasságról, amely nem más, mint örökös békekötés. Ezen nevettek. Aztán komoly hangba csapott át.

— Hanem — folytatta — a házasság, „a mi házasságunk egyszersmind talapzat, oltár, amelyen az asszony... „a mi asszonyunk“ mint szent áll védelem alatt. Mert a mi asszonyaink a mi nemesi kulturának virágát teszik, képviselői és őrzői mind annak a jónak és nemesnek, amit évszázadok alatt kiküzdöttünk magunknak.

Ezt, hogy „a mi“, mindig széles taglejtéssel kísértte, amely mintha az egész társaságot egybezártta és magasra emelte volna mindazok fölé, akik nem voltak „mi.“ Mindenki áhitatosan hallgatta a beszédet. Az öreg excellenciás bölintott a fejcskésével. Az öreg Marsow hátradőlt a székében, hegyesre csücsörítette a hátját és arra törekedett, hogy minél méltóságosabb legyen. Engem is kellemesen csiklandozott a gőg érzése. Mégis csak jó volt hallani az embernek, hogy saját kulturája van.

Felhangzott az éljen, s a poharak összecsendültek. A lakoma vége rám nézve kissé elmosódott. Örültem, amikor vége volt s kimehettem a verandára.

Leültem a holdfénybe, mint valami zuhany alá. Kellemesen vad gondolatok kóvályogtak a fejemben.

Gerda jelent meg a verandán. Rögtön mellette termettem. Megfogtam szalagjának a végét.

(Folytatása következik.)

SZÍNHÁZAK.

Szombat, 1904. július hó 2-án.

VÁROSL. NYÁRI SZÍNHÁZ.
Nyárai Antal és Tanai Frigyes felleptével
A hét Schliëzinger.
Látványos énekes bohózat 5 felv.
Kezdeté 7 1/2 órákor

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
Szojyer Ilonka mint vendég
A bőregér.
Operette 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN
SZIMFONIA HANGVERSENY
Kezdeté d. u. 5 órákor. Vége este 10 órákor.

ŐS - BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 órától reggeltől 4 óráig.
Ma szombaton, július 1-én
A fényesen díszített és kiválóított területen
Nagy japán-ünnepély.
(Egy új Tokióban.)
Nagy díszfelvonulás 500 ember részvételével, díszkocsik, gyaloghíntők, lovasok, stb.

A nagy varieté színpadon a remek új júliusi műsor

FOLIES COMIQUE jubileumi előadás!
50-cdszer
„A kis Garnizonból”
című szenzációs bohózat.

Moulin rouge à la Paris
Nagy japáni bál.

Katonazenekar és különféle zenekarok.

Kemek tüzijáték!
Egy orosz csatahajó felrobbantása. Rendelői Friedmann A. igazgató. Japán nép, katonák, japán zene, költőrek, gésák, stb.
Belépődíj 1 korona. Kedvezményes jegyek 40 fillér ráfizetéssel érvényesek.

Hétfőn, július 4-én — **NAGY AMERIKAI-ÜNNEPELY!**

GRAMMOPHONOK, PHONOGRAPHOK

Elsőrendű gyártmányok részletfizetésre is.
Árjegyzéket tessék kérni.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED
HANGSZERESZTÁLY
BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 37.
Alkalmos képviselők felvételnek.
Nyílt tüzet: Andrássy-ut 45, mellett.

Schmidt M.
szőgyártó, nyerges és bőrdobos
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 25. sz.
Ajánlja saját gyártmányú kocsizó és lovagló-szerzőköt, mindenféle utasbőröndök, pénz, zivarnak és cigaretták stb. tárcáit.
Mogrendelések és javítások pontosan és jutányosan eszközölköznek. Árjegyzék bérmentve.

Valódi angol Lawn-Tennis.

Tornaeszközök, függő-ágyak és mindenemlé hálók. Ruhaterítő-kötelek fehér kenderből, vízmentes ponyvák, zsákok és kenderárak legolcsóbb megbízható forrása:

Seffer Antal

sporteszközök és kötélgyártó ipari telepe
Budapest, IV., Károly-utca bojtásán 12.
(Közp. városi épülete.)
Alapított 1878.
Tелефон: 15-66.
Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Amerikai fagyalt-gép
erős, tartós. Kezelése egyszerű, kényelmes, gyors. Fárpare alatt késs a legjobb fagyalt, parait, vagy krémet. Célzerű és kellemes minden háztartásban, cukrászdában, kávéházban, vendéglőben.
1 2 3 4 5
ft. 6.50 7.50 9. — 10.50
BUDAPEST, IV. ker. Kristóf-tér
Kertész Tódor
Nagy képes árjegyzék sport és nyári felsőokről, nyaralókba, fürdőbe való célszerű háztartási, kényelmi, egészségügyi cikkekéről, turista és utazási felszerelésekről, lampionok, bengál-fáklyák és léghajókról, ingyen és bérmentve.

Fogfájás

A fogfájás oka a legtöbb esetben tagadhatatlanul

a fogak elhanyagolásában

keresendő. A következőkre tessék tehát pontosan figyelni. A száj okvetlen kiöblítendő, a mely célra szolgáló vizet felforraltjuk azután lehűtjük, azonban soha se használjunk langymeleg vizet; ha azonban a nagyon érzékeny fogakra hideg volna, akkor tartuk a szájnak egy kevésbé érzékeny helyén addig, míg egy kevésbé megmelegszik és azután öblítsük ki jól a száját. Egy nagyon alkalmas szájviz, melynek használata anti-

szeptikus- és tonikus tulajdonságainál fogva még a fogidegek fájdalmas állapotában is ajánlható az

Ebermann-féle szájviz.

Ez fenti utasítás szerint, vízzel keverve, alaposan tisztítja és fertőtleníti a fogakat és szájrüregét és eltávolítja a lyukas fogaktól vagy a visszamaradt ételmaradékoktól eredő kellemetlen szagot.

Főraktár: Dr. Ebermann, Prag. Ebermann szájvize üvegekben a 3 K., 1 K. 50 fill. és 80 fill.; Ebermann fogpora dobozokban a 1 K. 20 fill. és 60 fill. gyógyszerárakban, drognériakban és illatszerekkereskedésekben kapható.

A legjobb új és egyszer használt ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható

FISCHER J.

ponyva- és zsák-áruházában

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.
Veszek állandóan, minden mennyiségben, használt zsákok és beszerelők ujakra használt terményzsákokat.
Pennyvakölcsönző intézet. Legszelebb kiszolgálás.
ALAPITVA 1882.

Uj! Szálloda a „Gellérthegy”-hez Budapest, Uj!
I., Döbrentey-tér, az Erzsébet-híddal szemben, bejárata a Korgony-utcaól, Rudas- és Ráczfűrés közöt.
Megnyit május 21-én.
Szobák 1 kor-tól feljebb, hónapos-szobák legutányosabban árban utazó kereskedők, deákok színesek vagy magánok részére.

Elszakíthatatlan két munkás-öltönyök

Szedő, boncabatók és iroda-öltönyök kaphatók
Güttmann J. és Társánál, VII., Kerepesi-ut 16.
Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Cseplőgép-tulajdonosok!

Az 1903-70995. számú belügyminiszteri rendelet szerint előírt

Mentőszekrényt

legolcsóbban beszerezhetik a Magyar orvosi műszertárban
Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 32. sz.
(Bókus-kórházal szemben.)
Tessék árjegyzéket kérni.

Neurasthenia (idegyengeség).

E betegség meggyógyításáról és gyökeres gyógyításáról szóló pályanyertes a legjobb tapasztalatok szerint újra átdolgozott mű megjelent. 200 oldalnyi tartalommal, sok ábrával. A mű, amely német, francia és angol nyelven kapható, a leghasznosabb tomoadóul és legbiztosabb útmutatóul szolgál, a gyvölő-rentő szenvedélyek következményeinek és minden ilyen fajta bajnál. Leveleiben megkülönböztet 3 koronáért megrendelhető a szerzőn Dr. RUMLER szakorvosnál, Gombfőm Nr. 77 (Sváj). A Dr. Rumler-féle speciális gyvölőntézet „Sylvana” egész éven át üzemben van. Legkeresettebb gyvölőmód, egyetlen a maga nemében.

„AZ ANKER”

élet- és járadék-biztosító társaság

Igazgatóóság: Bécs, I., Hoher Markt II. (Ankerhof.)
Magyarországi vezérképviselősege: BUDAPEST, VI., Deák-tér 6. (Anker-udvar.)

Vagyón 1903. végén 160 millió kor.
Biztosítási állomány 1903. végén 521
Kifizetések 261

A társaság eszközei: Mindennemű tőkebiztosításokat halálesetre, kiházasítás és agkori elítási biztosításokat, továbbá gyermekbiztosításokat növeleési járadékkal és a nélkül, melyeknek a díjfizetés a szerződés korábbi elhalálozásával megszűnik, életjáradék-biztosításokat, meghatározott és olező díjak mellett.

A társaság vagyónából Magyarországon 1903. év végén 26 1/4 millió korona van elhelyezve, Mindennemű felvilágosítást készségesen és díjmentesen nyújtanak az „Anker” képviselői, kik prospektusokkal és díjtáblázatokkal költségmentesen szolgálnak.

A Kalap-király

Elismert specialista 3., 4., 5. koronás férfi és női előrangú kalap-készítésgépekben. BUDAPEST, VI., Esku-ut 6, Klotild-palota.

* Párisi különlegességek. *

Párisban időzésem alkalmával beszeretem a legjobb eredeti párisi modelleket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Minden nálam vásárolt cipőért 1 évi irásbeli jótállást válllok, hogy a felsőbb repedése ki van zárva, ha GUZI-kenőccsel bekoni, idő előtti elszakadása eseten ingyen megcsinálom.

Minden vidéki rendelést vagy teljesen portomentezen vagy kívánatra pár elegáns cipő samfát mellékelek ingyen. Nem megfelelő kicserélek vagy a pénzt visszaidom.

Hogy mindenki meggyőződjék világhírű GUZI-kenőcsöm jószágáról, mindenki ki címet velem közli, 1 tégely GUZI-kenőcsöt és több száz eredeti fényképfelvételekkel ellátott árjegyzéket küldöm ingyen és bérmentve. — Legpontosabb mérték, ha harisnyában egy papírlapra állva a lábát körvonaltal lerajzolja.

Pérfi elegáns vík fűzőcipő	3.50	Párisi dívat elegáns sevré,	frt
Erős víx sima dupla talppal	3.20	lak v. gombos, selyem-	
Box bakancs varrott talp,		béllel, női	4.20
elegáns	4.50	Kivágot kétértékes szalon-	
Feltűző elegáns szalonlakk,		lak v. ún. ún. bórúcipő ...	2. —
száral	4.50	Gyermekecipő, magas, 3 évig	1. —
Elegáns zerge, női, cugos,		száral	2. —
vagy fűzős	2.80	Zergébőr, magas, gyermek,	
Feltűző elegáns angol box		fűzős, szegesztalp, 7 évig	
fűzős, női	3.80	1.80, 8-10 évig	2. —

AGULÁR IGNÁC

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz.
a Rókus-kórház templomával szemben.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP IAN PAP IAN PAP IAN

1 üszehajtógó vasagó 3 db	frt	1 sodrony acél ágybetét	frt
1 kivethető matracal	10.00	1 tengerifüli matrac	5. —
1 rouge paplan	1.80	1 ágyra	4.50
1	2.80	1	5. —
1 cachmir paplan	3.40	1 ablak köper függöny	3. —
1 satin	3.80	1	1.50
1 atlasz cachmir	4.80	1	4.50
1 selyem atlasz paplan	8.50	2 ágy, 1 asztaltartó bútor	5.50
1 fodros selyem at. papl.	13.50	1	12. —
1 jó vászon paplan lepedő	2. —	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1	1.30	1	0.85
1 finell ágytakaró pokróc	2.50	1	1.60
1 gyapjn	5.50	1 tapcsary ágylőke	— 40
1 jó kopróc	4.80	1 intr. jó futószőnyeg	— 40
1 téli pokróc	4.80	1	— 75
1 szép fali szőnyeg	7.50		

GICHNER JÁNOS

gáplan, matrác, és kárpitosára gyárak, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körnt 20. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközölköznek, nem tetsző árak kicseréltetnek, vagy a pénz visszaidatnak.

A 29237. számú
„Eljárás karmantyú és tömitő-szelence tömités előállítására”
című 1901. március 30-ról kelt magyar szabadalomra
vevők vagy engedményesek kerestetnek
Szíves ajánlatokat „W. F. 4026” jelleg al. Messse Rudolf, Bécs, I. Seilerstátto 2. továbbít.

MENYASSZONYI KELENGYÉK
200 TOL 2000 KORONÁIG
LUSTIG EDE
FEHÉRNEMŰ RAKTÁRA
KEREPESI-UT 2
RESZLETES ARJEGYZÉKKÜLDETIK

FÉRFI ÉS NŐI
 nemi betegségek,
 férlegyengeség (impotencia) sikeres gyógykezelésre legjobban ajánljuk
Dr. KAJDACSY
 v.oz. és kir. ezredorvos és kórházi főorvost.
 Rendel: 9-4-ig, este 7-3-ig.
 Budapest, IV., Kigó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
 Levél útján is biztos gyógyszer.

+ INGYEN +
 és bemenetre, sárt borítékban küldjük házára legújabbban megjelent rendkívül érdekes tartalmú, több ezer ábrával és bő magyarázattal ellátott árjegyzékünket.
Universal sérvkötők pártatlanok, kis gumminyomással a legnagyobb sérv is elszárad. Az árjegyzék a különböző sérvkérdő bővebb magyarázattal szolgál.
GUMMI halvány, női szerek, bő magyarázattal és használati utasítással. — 30 korona megrendelésnél húsz ezrelék engedmény.
Műkezek, mülábak műfűzők, támpépek, egyeneskötők pontos utastással és leírással.
 Az árjegyzék közli az „első segély” leírását. **Mentőszekrények** csépléses és iparvállalathoz kaphatók.
Betegápolási cikkek külön-külön osztályozva bő magyarázattal.
BETEGTOLÓ SZÉKEK
 Cím:
Magyar orvosi műszertár
 Budapest, VII., Kerepesi-ut 32,
 (a Bókus kórházzal szemben).
 A vörös keresztre ügyeljünk!

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalata alapján, melyeket a kórház háziorvosi és bajkérés osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.
Dr. FABINYI
 specialista nemi bajokban emeltelt kórházi orvos
 gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rejtő foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű
titkos betegséget
 (hugysófolyást, sebeket, syphilit és ünfertőzéstől támadt idegbajokat).
 Meglepi az eredmény **FÉRFIUI GYENGESÉGNEL (IMPOTENCIA)** még öregebb egyéneknek is.
 Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető.
 — Levelekre díjtalanul válasz; kivánsra gyógyszer. —
 Rendelés délután 9-3-ig, este 6-9-ig.
 Budapest, Erzsébet-körút 12. szám.
 Főemelet: bajrát a lépcsőnél. — Külön váróterem.

FULGURIN
 As egyedien folyadék, mely foltok hátrahagyása nélkül a poloskát keltésével együtt láthatólag és ökötetesen kihalja. Fulgurin mindenütt és minden keresztüléssel még a legfinomabb kárpiton (tapétán) vagy a mőtött is sikeresen alkalmazható. Fulgurin valódián csak 36 filléres Uvegekben és 2 koronás literes palackokban kapható.
 ~ Mindkettő ecsettel elállva!
FULGURIN-rovarirtópor a feoskandobben!
 Ára csak 10 krajcár, vagy 20 fillér és biztosan, gyökeresen elpusztít poloskát, sváb- és csótánybogarakat, molyokat, legyeket, hangyákat, növényrovarokat stb. Nagyban és kismennyben, valódi alakban és minőségben rendelhető csak
REISS B. vegyészeti termények gyárából
 BUDAPESTEN, Király-utca 41., I. emelet
 Nová minden irából megrendelés intésédd és a mi minden bevédeés elkerülése végett külföldben szolgatombba valódd! Két koronán aluli postai rendelések nem eszékölhetnek. Fiókraktárak Budapest: Kálai Sándor, Király-utca és Károly-körút sarkán. Bóhm Károly, Nagykorona-utca 12. Krayner E. és Társa Váci-út 6., Frankel-féle vasudvarban és Kerepesi-út 50. a Népszínház átellenében. Takács Lajos, Kossuth Lajos-utca 19.

Gummi
 és halvány, valódi francia és amerikai övökülönlegesen orvosilag ajánlva! Feltétlenül biztos!
 Árak: tuostonkánt 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14.
 Női övszer „Pessarium oclusivum” Mensinga tanár szerint, orvosi rendelre adatik ki.
UJ! Auto vaginal spray! a legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség, ára kor. 15.—
 Legújabb képes árjegyzékét, sárt borítékban, titoktartás mellett küld:
KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kötszer-gyár
 Budapest, IV. ker., Koronaheroeg-utca 17.
 Alapítva 1878.

!! Helyiségváltoztatás !!
 Múltán jelenlegi helyiségem a vevők nagy látogatásán folytán szűkekre bővítve, emellett új cipőgyár-gyűjteményt szeptember 15-től Múzeum-körút 27 alá helyezem át. Addig is régi árakkal, raktárból az árukat igen olcsón ajánlom, mert ezek az árak a végeladási áraknál is kevesebbek.
 Férfi-cipők: Borjubőr, víz, sima vagy betétes... 3.—
 Hegydar borjú vagy víz, fűzős... 3.20
 Szalonlakk, sevrő, fűzős vagy cugos... 4.—
 Boxbőr, cugos vagy fűzős 4.—, gombos... 4.50
 Sárga, bagariabőr, fűzős vagy cugos... 4.—
 Fűzős-cipő, szeges, cugos... 1.30
 Tisztecipő, lakk vagy sevrő... 4.—
 Borjubőr, katonabakancs 3.50, boxbőr... 4.50
 Női-cipők: Zergebőr, cugos vagy fűzős... 3.—
 Box, sevrő vagy lakk, fűzős... 3.50
 Box, lakk, sevrő, gombos... 3.50
 Szűkre vagy drap szarvasbőr, fűzős... 3.20
 Lakk, szűkre, spangiscipő... 1.50
 Sevrő vagy lakk, rigopán... 2.60
 Lakk vagy bőr, kivánsított cipő... 1.60
 Sárga, női, fűzős vagy cugos... 3.20
 Gyermek-, sport- és komotépcipők nagy választékban. Meg nem felelő árú kiseretek vagy a pénz visszandom.
 Kérje nagy fényképes árjegyzékemet ingyen és bérmentve.
Agulár Dávid BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 6/a.

Tessék mutatvány-számot kérni!
Az ÚJ IDŐK-ből
 Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap. Szerkesztő: HERCZEG FERENC. Negyedévre 4 korona,
A MAGYAR LÁNYOK cz. képes hetilapból fiatal leányok számára. Szerkesztő: TUTSEK ANNA. Negyedévre 3 korona.
Az ÉN UJSÁGOM-ból
 Képes hetilap, gyermekek számára. Szerkesztő: PÓSA LAJOS. Negyedévre 2 korona.
Az ÚJ IDŐK ~ A MAGYAR LÁNYOK ~ AZ ÉN UJSÁGOM ~ KIADÓHIVATALA
 Budapest, VI., Andrásy-ut 10. szám.

KATAPHORESE
 Uj gyógmód!
 Főállimulhatatlan gyógyhatású
IDEG-, NEMI-,
 bőr-, vérbetegségek, bujakóros (siphilis) betegségek, ünfertőzés utóhajú és férfiui gyengeségi állapotok impotencia gyökeres gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyszer után íszethető. Előrendeli intézet mintaszertő gyógytermelvel.
 Budapest, Teréz-körút 44., I. emelet.
Dr. Mitzger Tivadar
 személyes vezetése alatt nyitva egész nap.
 Levelekre díjtalanul válasz.

BUTOROK.
 Háló-, ebédlő- és szalon-butorok, egy készpénzzért, mint részlebe fizetésre árfelemelés nélkül, olcsóbban mint bárhol, kaphatók.
 Erzsébet-körút 48. Royallal szemben.
BUCHINGER J. butoriparosnál.

Dóczy M.
 BUDAPEST,
 Kerepesi-ut 10. sz.
 A főváros legnagyobb cipőraktára

Férficipő:
 Borjubőr sima vagy betétes 3.20, fűzős 3.50, bagariabőr... 3.70
 Barna sevrő, fűzős vagy cugos 3.50, bagariabőr... 4.—
 Finom szalonlakk, cugos 4.20, fűzős 4.50, gombos... 4.30
 Elegáns amer. box, cugos 4.20, fűzős 4.50, gombos... 4.30
 Elegáns francia sevrő cugos 4.50, fűzős 4.70, gombos... 5.—
 Derby-bakancs, box-vagy szalonlakkból 5.—, sevrőből 5.50
 Tennis-cipő Chrom-talppal és szűkre szarvasbőrrel 2 frutól fölfebb
Női cipő:
 Lakk vagy sevrő, kivégső 1.60, kereszt- vagy lécszálts 2.—
 Fekete vagy sárga sevrő, cugos 3.—, fűzős 3.20, gombos 3.50
 Finom szalonlakk, fűzős vagy cugos 3.50, gombos... 3.80
 Sárga vagy barna bagari, fűzős 3.50, gombos... 3.80
 Elegáns amer. box, cugos 3.50, fűzős 3.60, gombos... 3.80
 Finom francia sevrő, cugos 4.20, fűzős 4.40, gombos... 4.30
 Ujdonság, szűkre szarvasbőr, fűzős vagy gombos... 4.—
 2 vagy 3 spangilis, fűzős vagy gombos félcipő... 2.50
 Vidéki megrendeléseket utánvétellel pontosan eszékölők, nem megfelelőit kicsorélek. 10 forinton felüli bérmentve.
 Uj árjegyzék és csomagolás ingyen.

GUMMI óvszerek
 legmegbizhatóbb francia gyártmányok.
GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. kisebb 1 fr
 1 fr 50 és 2 fr
GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. nagyobb 1 fr
 20, 2 fr 2 fr 50, 3 fr és 5 fr
GUMMI hólyag (Nevetip), kiváló finom legvékonyabb és legbiztosabb 12 drb 5 fr
Capot americán (rövid) 12 drb. legfinomabb... 2.50
Halvány 12 drb. legfinomabb... 2.—, 3.— és 5 fr
Mintagyűjtemény 25 drb. a legjobb minőség, összesítve 4 fr
Suspensor (heretartó) drbja... 25, 50 kr. és 1 fr
Sérvkötő, legjobb rugóval drbja... 2, 3 és 5 fr
Diana-öv (havi baj ellen) drbja... 2.50 és 3.50
Irrigátor tejsen felszerelve darabján... 1.20 és 2 fr
 Képes árjegyzék kivánsra ingyen és bérmentve.
 Szűkre és titoktartás mellett bérmentve.
TRQPP MÖR, Bpest, VII/9. Kerepesi-ut 84.
 Huzár-utca sarkán. Központi pályaudvar közelében.

Dr. FÜREDI
 v. kórházi főorvos, katona-, megyei- és kerületi pénztári főorvos, a Medjádó rend lovagja stb,
Titkos betegségek
 impotencia, nemi és női bajok legqualifikáltabb specialistája. Rendel: 9-4, este 7-8; Bpest, IV., Váci-utca 12. Vegyi- és görösői vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógyszer. Mérsékelt díj.
FERFIK ÉS NOKNEK
 legmagasabb heveny és idült folyásoknál befecskendezés nélkül a legbiztosabb gyógyszernek a „Sanid labdacskok” bizonyultak. Egy doboz 100 labdacsk tartalommal és pontos használati utasítással 16 korona. Vidékre utánvétel mellett diszkrét küld a „Magyar Király” gyógyszerár Budapest, V. kerületében, 9. utca (Budaörsi-utca).

